

FOUNTAIN





LADA "MATES" SVOBODA

POUTNÍK

oběžník pro
národ trampský
a havěť jím po-
dobnou

v počtu
5 výtisků
vydává:

Unie Solitario

redakční rada:

Smrk

+

Seladon

distribuce
poštou a rukama

vychází nepravidelně

NEPRODEJNÉ !!

pro vnitřní
potřebu přispě-
vatelů

číslo výtisku:

0033 /



na vnitřní str.
obálky je zmen-
šená reproduko-
vaná fotografie
ládi Svobody -
"Mateša" z Choc-
ně, která byla
instalována na
3. výtvarné
výstavě -
SVĚT OČIMA
TOULAVEJCH
KUMSTŘŮ

12.-13.9.1987
ve Štáhlavicích

/povídání naj-
dete uvnitř
čísla/

Pěkné počtení.



Ahoj kamarádi,

ačkoliv tohle další poutnické povídání spatřuje světlo světa zahaleného téměř do zimního spánku /to se tak někdy semele - berte jako naši omluvu/ obsah se dotýká věcí data letního, podzimního a teprve v závěru se s Kečupem a Vorčestrem do těch sněhovejch peřin prohrabete. Dalo by se spousta věcí vynechat a věnovat se opravdu "zimním událostem", ale no ostatně, pusťte se do čtení a poznáte sami.

- redakce -

VZPOMÍNKA NA LÉTO ...

Na 49. stupni a 52. minutě severní šířky a na 14. stupni a 44. minutě východní délky je přívoz. Pokud moje paměť sahá, převážel tu starý pán v pruhovaném tričku a v čepici s kotvičkou. Od jara do podzimu strkal dlouhým bidlem pramici přes Sázu. Dospělé převážel za korunu, nás děti, za padesátník. A někdy na dluh, který jsme mu nikdy nesplatili. "Přístav Zlenice", hlásil na jedné straně řeky, "přístav Senohraby", na straně druhé. Do krve bych se tenkrát pohádal s každým, kdo by chtěl tvrdit, že náš převozník není vysloužilý námořní kapitán nebo aspoň první důstojník. Patřil k mému a nejen mému dětství. Stal se součástí prázdnin, stejně jako koupání v řece, táboráky nebo borůvkové koláče. Směli jsme přihlížet, když večer vytáhl pramici, obrátil ji dnem vzhůru a v plechovce tavil na ohničku asfalt, aby jím vylil škvíry. Směli jsme mu odvazovat loď ... a někdy nám uprostřed řeky na chvíli půjčil bidlo. Dospívali jsme, ale on byl stále stejný. Stejně opálený, stejně přivítavý - ten náš vysloužilý námořník. Později, mnohem později, to už mne dávno stálo převezení celou korunu, jsem se dozvěděl, že ten člověk nikdy nebyl u moře. Pocítil jsem zklamání, asi jako když dítě pozná, že Mikuláš dělá tatínek. A když jsem jednoho pozdního jara přišel toho roku poprvé k řece a na pramici stál někdo jiný, zamrazilo mne. Ručičky

Na hodinách se náhle posunuly o celou jednu generaci. Neptal jsem se, kam se poděl ten milý starý pán. Třeba by mi řekli, že umřel. Ale já si myslím, že si z těch korun a padesátníků nashromáždil na velkou bílou plachetnici, na které se teď s větrem o závod prohání po vlnách všech moří a oceánů.

Favel Obdržálek.

'EXPEDICE XX. STOLETÍ'

"Vstupte!"

"Šéfe, hlásím splnění úkolu. Akce "kolumbus" u konce. Amerika je objevena."

"V pořádku, Marku. Sedni si."

Jen doufám, že to tentokrát dopadne lépe, než za pravého Kolumba. Jestli ti naši Evropané znovu vybijí bizony a vyvraždí indiány, byla veškerá námaha zbytečná.

Teď si dej týden pauzu. Zajed třeba na Floridu, nebo do Astrovelu a v pondělí tě tu čekám. Písemné hlášení mi dáš pak."

Velkými prosklenými dveřmi Chronocentra jsem prošel do krásného jarního dne. Oblouha zářila téměř přirozenou modří. Podvědomě se mi na tváři rozlil úsměv. Vždyť mě čekalo sedm krásných dní bez práce, bez starostí o přítomnost, budoucnost a hlavně o minulost. Ne, nebojte se, nemám to v hlavě zpřeházené. Minulost je na prvním místě v úvahách větbiny zaměřených Chronocentra. "Centrum pro opravu omylů v čase" - to znamená, že napravujeme kopance našich pradědečků. Pokud to tedy ještě vůbec jde/. Zamířil jsem do kanceláře Astroturistu.

"... kolegové, čeká nás velice důležitý úkol, se kterým je takřka přímo spojena naše existence. Jde o zásah do vývoje civilizace dvacátého století. V tomto období dochází k tak prudkému rozvoji průmyslu a techniky, že příroda se nestačí přizpůsobovat zásahům člověka a dochází k její totální devastaci. A naší povinností, abych to řekl stručně a neunavoval vás dlouhým frázováním, je zachránit co se ještě dá. Jako ostatně vždycky. Vedoucím celé akce bude Marek. Minulý týden se vrátil ze znovuzrození Ameriky, kde obětl na výbornou. Myslím, že pro tento úkol je nejlepším mužem, kterého můžeme vybrat. Marku, máš k tomu něco?"

"Ano, pár podmínek: sám si vyberu spolupracovníky, metodu a dobu trvání celé akce."

"O.K. Dej se do toho. Ale opatrně! Všechno přirozenou cestou a bez zbytečných nepřijemností. Vzpomeň si, jak dopadl Ben v Atlantidě. Další katastrofu si nemůžeme dovolit."

"Spolehněte se, šéfe."

A začaly mi nekonečné dny pravé dřiny. Prohlížení všech archivů, abych získal co nejvíce informací o čase, do kterého se za pár dní vypravím. Přiznám se, že jsem neměl nejmenší potuchy, jak přirozenou cestou zabránit velikánskému ekologickému průšvihy.

Čas rychle utíkal a já už měl papírů a dokumentů plné zuby. Věděl jsem kdy začala první i druhá světová válka, kdy vzlétl první člověk do vesmíru, kdy byla první havárie jaderné elektrárny, ale jak odstranit následky toho podivného století, to mě stále ještě nenapadlo.

Zvedl jsem sluchátko a nanačkal kód.

- tůňt, tůňt.

"Prosím! Mluvte stručně, právě jsem vylezla z vany, jsem celá mokrá a je mi zima!"

"To vidím, Ivo. A moc se mi takhle líbíš."

"Rošťáku!"

Obrazovka pohasla a sluchátko se ny chvíli odmlčelo. Moje rotomilá přítelkyně si totiž nedávno nechala opravit videofon a ještě si nezvykla, že jí kdokoliv může nejen slyšet, ale i vidět. Za chvíli se obraz znovu rozsvítil a u aparátu stálo mladé děvče s mokkými dlouhými vlasy, v krátkém župáku, který končil hodně, hodně vysoko nad koleny.

"Marku, ty máš zvláštní talent zavolat vždycky, když se mi to nejmásí hodí."

"Ale, když ti to nejvíc sluší. Co máš v plánu dnes večer?"

"No né, že by sis na mě taky občas vzpomněl? Proč se ptáš?"

"No, jestli bych třeba nemohl zajít a povečeřet s tebou, nebo..."

"To máš prázdnou ledničku, nebo chceš strávit večer ve společnosti mladé opuštěné dívky? Tak v sedm. Vyhovuje?"

"Vyhovuje. Pa?"

"Ahoj."

Iva byla jedna z mála lidí v Chronocentru, kteří ještě neztratili smysl pro humor. Navíc byla hezká, inteligentní a svobodná. Tedy ideální partnerka pro "supermana času", jak mi kolegové z legrace /někteří možná s úšklebkem, nebo trochu závistí/ občas říkali.

Na stole hořela svíčka z pravého vosku a ve skleničkách teplalo červené víno / to už mělo k pravosti daleko /. Moje hostitelka právě odnesla dva špinavé talíře a ukládala je do staříčké myčky na nádobí. V jejím bytě bylo totiž staré všechno. Ne že by byl takový problém opatřit si cokoliv nového, ale Iva si na starožitnostech libovala. Minulost jí připadala tajemná a dobrodružná. Možná proto pracovala v našem ústavu. Její byt byl malé soukromé muzeum. Vedle černobílého televizoru poblízkávaly staré digitální hodiny na monočlánek, videofon pamatoval snad ještě první astronauty na Marsu /také byl věčně mimo provoz/ a kuchyňské zařízení pracovalo na elektřinu a plyn. Stěny byly posety starými fotografiemi a obrazy. Prohlížel jsem si letadla, raketoplány a mrakodrapy, zatímco Iva marně zápasila s neposlušající myčkou. A najednou jsem uviděl malý kousek dřeva. Na zdi, mezi obrazy dávných pomníků lidské vynalézatosti, viselo kolečko, šikmo seřiznuté z březového kmenu. Na jeho ploše byla jakási zašlá kresba. Opatrně jsem ho sundal ze stěny. Ze zadu stálo pár cizích slov a letopočet 1990.

"Ivo!"

Přiběhla. Podal jsem jí dřívko a tázavě na ni pohlédl.

"Tomu se říkalo placka." Začala vysvětlovat.

"Pochází z dvacátého století. Rodinná památka na pradědečka, tedy lépe praprapradědečka. Žil právě v té době. Je z Československa. To byla malá země ve střední Evropě."

Podívala se na popsanou stranu s řetla:

"Vítání jara - Křivoklát 1990. T.O. Dálka."

Vzal jsem jí dřívko z rukou a strčil do kapsy.

"Beruško, nezlob se, ale musím honem něco zajistit. Zavolej mi zítra večer do archivu. Ahoj."

Ani jsem už neslyšel, co mi odpověděla a vyrazil po schodech. Rychlovýtah byl proti mně slímák na rozpáleném pískovišti.

-tááá, tááá, tááá -

"Chronocentrum - archiv. Prosím?"

"To jsi ty, Marku? Ahoj, Iva. Můžeš mi, prosím tě, konečně už říct .."

"Jo, teď už můžu. Za dva týdny letíme do dvacátého století. Víím všechno, co potřebuju. Seženeš Darka, Axanu, Riku a Toma."

"Nic jednoduššího sis opravdu vymyslet nemohl. Darek právě odjel do NY -

maláji, Axana má koncert na lunastartu a Rik s Tomem se včera vrátili z nějakého meziplanetárního mistrovství. Už vidím, jak nadšeně všichni příběhnou jen proto, že se na ně hezky podívám."
"Nějak jimto vysvětlí. Právě s nimi se dá můj plán uskutečnit. Sejdeme se pozítří v 10.30 u mně v kanceláři. A nemrač se jako čert. Ahoj."
"No nazdar!"

"Přátelé, děkuji vám, že jste přišli všichni. Iva vám jistě řekla, jaký úkol nás čeká."
"To už víme, Marku, jen mi není jasné, jak si to představuješ. A k čemu potřebuješ zrovna nás. Chronocentrum má přeci mnoho odborníků, školených pro podobné akce."
"Ale pro tuhle akci ne! Pokud podobné /dráhu je zatím první a myslím, že i když se povede, bude první. Teď se dáme do práce: akce zasáhne celé dvacáté století a končí v devadesátých let. Pracovat budeme ve dvojicích. Rik s Ivou budou operaci v polovině dvacátých let. Darek a Axana v padesátých letech a já s Ivou nastoupíme koncem osmdesátých let. Já budu řídit finálovou část celého pokusu. A teď k věci!"

Tiše šumící eskalátor nás přivedl k podzemnímu startovacímu boxu. Na snímáče u dveří jsme se podívali. Štítek expedice "XX.století". Ty se před námi postavily.
"Vstoupíme se v křeslech a mechanik příběhl přechytil se za ruku. "Ani jističe."

"Dvacáté století?"
"Ano. Něco se děje."
"Mně do toho nic není. Během posledního všeho proběhlo v klubě. Tohle je film, co včera vysílali."

"Neboj, Riku, tohle je prostě film. Co máme na sobě nejsou uniformy z dvacátých let. Tohle je film o válce. Oval historii důkladněji, nejsem si jistý, ale bývá, že takhle oblečení je z jiné armády a z jiného období. A taky bývá, že vojáci nenosili kožené bundy. Tohle zas patří do Ameriky dvacátého století. Stejně jako ty."

"Já tomu nerozumím. Je fakt, ale nač mě tohle k čemu?"

"Jo, tohle jsou všechny pouzdrachy? To nejsou pouzdrachy, ty blázne, ale ky-tary. Tohle jsou ky-tary ze starého Španělska."

"Vždyť tohle jsou ky-tary. Připutejte, panstv. Pojďte."

"Komen... tla nás Iva."

"Ahoj!" zvolala, natáhla se v křesle, všem po ruce a zalomila palec. "Vstoupíme se v křesle, přesně naváděl proč. Tohle to po ní."

"..."

Problém byl v tom, že Iva byla v křesle a dohořival ohýnek. "Vstoupíme se v křesle, přesně naváděl proč. Tohle to po ní."

"Ahoj!" zvolala, natáhla se v křesle, všem po ruce a zalomila palec. "Vstoupíme se v křesle, přesně naváděl proč. Tohle to po ní."

Jame přechytil se za ruku. "Ani jističe."

a vydali se. "Vstoupíme se v křesle, přesně naváděl proč. Tohle to po ní."

Stary děda v křesle. "Vstoupíme se v křesle, přesně naváděl proč. Tohle to po ní."

"Dobrý den..."

"Zas ty č..."

po nocích... flákal!"

Tak tady... pohledem uklidnila. Za chvíli se... s batohem na zádech.

"Ahoj!" pozdravil. "Ahoj!" řekli jsme... bylo mi jasné, že naši čtyři kolegové neklamali. Snad se to přece jen povede.

"Ahoj!" Oči mi zvlhly.

POEZIE

HANKY HOSNEĐLOVÉ

DOSPĚLOST

Tak slovem - zapomněl -
zabíjím bílého beránka
stříbrná vzpomínka cinkne
a dveře bouchnou do ticha
plného nevyřčených vět
Smutná oči plují do oken
kterými nakukuje tma
Bílá ruka obejmě večerem
šuplátko snů
v zaprášené nevěře
Tak jsem tě utopil
sladké dětství
jen vlhké místo na polštáři
a dva dýlky vymáčkuté
v podušce

BEZ LÁSKY

Jen slůvek pár
zůstalo viset za rohem mlčení
Srdce bez lásky jak prázdná zdviž
zastavení v nejvyšším poschodí
Závrať

a pád
Něžnost útočí
a pevnost nevíry
hladoví -

Je dobytá
šetřte láskou !
a vítěz odtáhl
s korouhví děravou
Mé žebrající dlaně
uťala úsečka dějin
přibyla v deníku
vyhraná bitva
a na rozích prázdně
když proudí davy lidí
a pořád nikdo
k pláči jsem pochopil

TRAMPSKÉ DĚJINY



ÚDOLÍ DĚSU:

Opět se tedy na naší tradiční stránce vracíme do dějin trampinku. Snad nám zasvěcený čtenář laickově promine tu nevytříbenost se kterou tramské dějiny

probíráme. Zavedení systému by si však vyžadovalo informace, které my nemáme. Dá se tedy psát pouze o tom o čemž jsme příslušné znalostí momentálně získali. Je zajímavé a příznačné, že spíše se člověk z různých pramenů dovídá o trampinku předválečném. Trampování let padesátých a šedesátých je až na pár hanopisných článků ve starším tisku úplně tabu.

Čili dle očekávání budeme se opět zabývat osadou předválečnou, která však dosud trvá. Je to známé Údolí Děsu. Údolí Děsu se nachází v Srbsku (pozor u Prahy!) v jedné z roklí nynější rezervace Koda. Datum vzniku osady je přibližně rok 1921-1922, kdy v bezejmeném a pustém skalnatém údolí si trojice smíchovských kluků postavila chajdu zvanou "Na 60. míli". Za všechny můžeme jmenovat třeba Oldu Karhana.

Krásné tiché údolí s potůčkem nezůstalo dlouho opomíjeno, a tak již v roce 1923 vznikají další chajdy zbité z různého materiálu - od bedýnek až po metrové dřevo. Druhou chajdou byla "Harneyka". Později přibývá ještě "Spook ranch, Nibovaka, Hudson, Senega, Harward, Lost Hope, Sheriffshaus, Strašidelná chata, Bibabo, Milton a Ridway".

Když už jsme vyjmenovali chaty, tak si musíme povšimnout i osadníků. Zde je to v první řadě Pedro Mucha, jež přišel na osadu v roce 1923 a který stál u zrodu druhé nebo třetí chajdy v Údolí-Harneyky.

To však není důležité - důležitější je spíše to, že s knihařským učněm Pedrou přišel do osady dobrý muzikant a nadaný osadní skladatel. Čím byl pro Ztracenku Jarka Mottl, tím byl pro Údolí Děsu Pedro Mucha.

Kdo by také neznal jeho nejproslulejší písničku Řeka hučí. Z dalších to jsou - Modrý dým, Pojď děvče má, Kamaráde drahý, Vzpomínka, Tábor na řece, Rád se vrátím zas aj. A stejně jako měla Ztracenka svůj osadní soubor, tak i Údolí Děsu mělo své "Kamarády z Údolí Děsu". Šestičlenný soubor z údolí nezpíval pouze v rámci osady, ale pro svou vysokou úroveň a hezké a originální písničky byl zván i do vysílání tehdejšího "Radiojournalu". Písničku Řeka hučí natočili ve třicátých letech hned tři gramofonové firmy. Bylo by však nespravedlivé opomíjet i ostatní osadní skladatele. Byli to

TRAMPSKÉ DEJINY



PEDRO MUCHA

Algi Škach, Olda Vrtiška, Vojta " Sany " Panzner. Za zmínku stojí i existence osadního časopisu "Čoud", který měl však tuhužel jepičí dobu života.

Zajímavé je, jak Údolí Děsu přišlo ke svému názvu.

V létě roku 1925 se strhla nad oblastí údolí obrovská průtrž mračen. Malý potůček, který protéká údolím se změnil v divokou bystřinu beroucí

vše, co mu stálo v cestě - mimo jiné i chajdu "Na 60.míli". Po tomto zážitku se osadníci jednomyslně rozhodli pro název osady na Údolí Děsu.

V osadě však nebyly jen písničky, jimiž osada žila. Byl to také sport. Snad každý osadník něco provozoval. Byla to lehká atletika, fotbal, hokej atd.

Čili osada vlastně žila soboty a neděle na hřišti a do chajdy se chodilo jen spát. Výsledky nebyly sice světové úrovně, ale fakt, že se sportovalo spontánně, byl ten nejdůležitější. Například fotbalové jedenáctky mělo údolí tři a vždy hrály prim v přeborech osad, jímž byl například Brdský přebor, což bylo jakési neoficiální mistrovství trempsých osad ze široka a daleka. Ke všem podnikům jezdila s mužstvy celá osada, aby podpořila jejich boj. Jezdilo se pochopitelně s celou kapelou sestávající se z kytar, mandolín a vozembouchů.

Osadě Údolí Děsu vládl šerif; volený každý rok při velkém táborovém ohni. U tohoto ohně se vždy sešla celá osada a mnoho hostů z jiných osad. Poslední velký oheň Ú.D. se snad měl konat někdy v srpnu roku 1976. (nevím to však jistě, a tak jsem možná uvedl nesmysl !!!)

Tímto se už vlastně dostáváme do přítomnosti; která je daleko pochumrnější

TRAMPSKÉ DEJINY



stará NIBOWAKA

než zlaté časy osady v 30.letech.Jak jsem již uvedl osada Údolí Děsu se nachází v rezervaci Koda,a tak osada se stala trnem v oku správy CHKO Český kras.Od extrémního požadavku -zbourat!- se nakonec přistoupilo ke kompromisu.Chajdy musí zůstat takové jaké jsou bez sebemenších úprav-tj,v podstatě na dožití.Mladým se pochopitelně do prostých bud nechce,a tak do Údolí Děsu jezdí spíše ti staří osadníci.A ti,postupně ubývají-odcházejí za Pedrou, jež se své sedmdesátky už nedočkal.....

To že jsou hajdy takřka v původním stavu(na rozdíl od Ztracenky!)nám zase dává možnost vrátit se tak trochu do tramské atmosféry 30.let. Stačí jet do Srbska,přejít Berouнку(Starou řeku) a pak jít proti proudu potoka Kodským údolím.....a až narazíme na řadu boudiček zanotovat si třeba "Řeka hučí....."

SELADON

GRAND OLE OPRY

Příznivý osud zasáhl do cesty, kterou George Hay podnikl jako mladý reportér Obchodního soudu, za účelem získání materiálu pro povídku, jejíž hrdinou měl být rodák z městečka Ozark, který padl ve světové válce. Hay byl při té příležitosti pohoštěn v jedné vesnici rodinou, která jej pozvala na tanec ve stodole. Když s nimi urazil šest mil v staré rozviklané fordce po blátivých cestách, ocitl se v kruhu chudých, prostých lidiček... Vzápětí byl ošarován neodolatelným kouzlem hudby venkova - country music.

Po čase George Hay přesešel z novin na rozhlas, neboť byl uznán jako prvotřídní ohlašovatel a následkem toho byl přijat novou stanicí v Nashvillu, aby řídil její program. V oněch dnech minimálního stavu personálu neměl vedoucí programu žádných námitek, proti tomu, aby se návštěvníci prováděli po studiích. Jimmy Thompson /táť Uncle Jimmy/ v této době ze zvědavosti rovněž navštívil novou rozhlasovou stanici. Říká se, že se potkali s Hayem na chodbě před studiím, důležitá na tom je, že se setkali ve čtvrtek a už v sobotu letěl éterem program, který se stal zárodkem Grand Ole Opry.

Jimmyho doprovázela na piano jeho neteř. Posadili se na pohodlná židle a očekávali první telegramy, aby zahrál nějakou písničku na přání. Přání se jen řinula a tak o zábavu bylo postaráno. Netrvalo dlouho po tomto vystoupení a z domova a chatrčí v Tennessee začali vycházet další a další hudebníci. Cílem jejich cesty bylo Nashville a stanice WSM. Soudce Hay sestavil výběr představitelů hudby venkova a program rozšířil na tři hodiny. Všichni cítili, že ovládla ta pravá doba. Country music byla v té době převážně instrumentální. Taký nejstarší instrumentálky patří mezi nejdůležitější písně.

Příčinu stále vzrůstající popularity této hudby lze najít snadno. Hudba byla ze života a životě jak probíhal, šla v jedné rovině s prací, odpočinkem a plně odpovídala tradici a charakteru tehdejší Ameriky. V dalších patnácti letech zanuťovala Grand Ole Opry devně kořeny a začala se bujně rozrůstat. Soustředila kolem sebe nejmenší představitelů country music. Nashville bylo přímo zaplaveno venkovskými umělci, kteří dosahovali na svých nástrojích opravdu mistrné úrovně.

Opry hluboce zasáhla do hudebního vývoje a svým způsobem vytvořila spojovací článek mezi minulostí a přítomností i budoucností. V současné době je Nashville známým "stánkem" desítek členů Am. fed. hudebníků, několika nahrávacích studií, více než 300 hudebních vydavatelství..., stojí proto za zmínku, že bývají doby, kdy se objevily snahy G.O.O. vypovědět z města.

Opry je vlastně plynulou přehlídkou /show/ jakékoliv obřadnosti. Není předem nacvičenou, nepředchází jí žádné zkoušky, probíhá naprosto živelně. Mezi posluchačem a umělcem je tak bezprostřední kontakt, jako nikde na světě. Opry vytváří přímo elektrické náboje, které se přenášejí na přítomné davy a všechno jen jiskří.

Všichni umělci si pokládají za čest, že mohou vystoupit na prknech Opry a zahrát posluchačům. A tohle je vlastně taký originální a vzácné...

- Pramen Country music -
od neznámého autora
z různých přeložených materiálů

ŽIVOTNÍ NÁZOR ?

Řekne-li se tramping... Samo tohle slovo u většiny lidí, co jezdí ven vyvolává polemiku. Polemiku nad tím, co je to vlastně tramping, kdo je a kdo není tramp, co by měl tramping obsahovat... a zda má či nemá tohle "hnutí" nějaké stanovy a nebo zákony.

Především jsem, že touto problematikou se zabývá /či někdy zabývala/ většina lidí, kteří jezdí ven. Za tou VĚTŠINOU stojím, už proto, že mi málokdo dokázal vlastními slovy na takto položenou otázku odpovědět, aniž by zabředl do táhlejších diskusních vět o tom co se má a nemá nosit, zda rum a nebo jenom límo...

Z té menšiny, kteří mi dokázali odpovědět, bych mohl citovat, protože tyhle odpovědi spojovala jedna základní "norma" ... vše bylo vyřčeno několika slovy. Když říkám několika slovy, nemyslím tím stupidní hesla typu "bezzemka s pozemkem pro bezzemkové členy bezzemkového hnutí", ale myšlenky, které byly vyřčeny s určitým řádem, nadhledem, jednoduše ve smyslu srozumitelnosti... takže raději konkrétně, bez udání autora, protože hned první citace přerostla autorem do lidovosti. Jenom bych chtěl podotknout, že citované myšlenky pocházejí od různých lidí, různého stupně vzdělání a inteligence:

TRAMPING JE STAV DUŠE

TRAMPING JE TO, CO CEJTÍM, KDYŽ JEDU VEN...

TRAMPING JE TO, CO DĚLÁME S KLUKAMA NA OSADĚ, BEZ OHLEDU NA TO, JESTLI TO DĚLAJ JINDE

TRAMPING JE JEDNA Z MÁLA SVOBOD

Podle máho názoru stojí tyhle věty /právě bez ohledu na IQ../ ve stejné brázdě, přesně jako může ve stejné brázdě vedle sebe stát kluk v oriz vedle holky s krosnou a chlapíkem s koženou vestou a sombrérem - třeba všichni stojí před západem slunce, každý z nich ví svoje a svým způsobem to vnímá, spojuje je především to, že všichni VNÍMAJÍ. A zákony a stanovy? Trampové jsou společenství lidí, ale nejedná se o společnost v pravém slova smyslu /s mocí a nutností moc udržovat/, tak k čemu zákony a nařízení? To k celku. /určitá zákonitost existují a jsou většinou dodržovány a to je dobře, protože tím se propašují tolik překroucená slova, jako čest, úcta k tradici nebo prostě slušnost.../ U jednotlivých článků tramského společenství /osady, adružení/ zákony existují. Jedná se o volené zákony a volené z nejjednoduššího důvodu, aby osada dokázala překonat docela obyčejné nástrahy a nepříjemnosti, které přináší život.

Nejsem pro bezbřehou tolerantnost, podrazák zůstane podrazákem i s ovášenou hrudí metálama a zásluhama /třeba tramskejma/. A když mi někdo bezdůvodně plivne na yznání... většinou nebývá snadné vracet podobné záležitosti zpět. Naštěstí bývají na cestách rozcestí a naštěstí těstí se cesty znovu střetávají. To pro ty, kteří se občas chtějí arknout do mapy. Když TRAMPING, tak se mi vybaví TOLERANTNOST, ovšem ne BEZBŘEHÁ, každéj námořník uprostřed oceánu by měl vědět a taky i věřit v domovské přístav.

-Smrk-



NE, CHLAPEČE. NAŠ ŽIVOTNÍ STYL NIKDO NEVYMYSLEL. TEN SE VYTVOŘIL SÁM...

STŘÍPKY

A byla tu zase Porta. Mohla by se stát tématem mnoha a mnoha řádků, třeba i tohodle plátku, jenže je tu nedostatek řádků a stránek nad podobnými a dávno planými polemikami, takže jen z toho nezajímavějšího.

vybráno z dopisů:

... při dnešní masovosti se Porta stala obrazem "vyspělosti a uvědomělosti našeho mládežnického hnutí". Ačkoliv z pódia i hlediště budou zaznívat kritická a angažovaná slova, celkově namixovaný dvacetitisícový hlas i nadále zní jako díky, díky vám

zpívám si, žiji

dobře se mám

no a když k tomu přidáme po dvacátém ročníku novou speciálně vyškolenou plejádu "zvukařů", všechno vynívá jako mohutné HURÁ HURÁ HURÁ....

... filosofie Porta, aneb kolos se dává do pohybu. A vězte nebo ne, jistě v Lochotíně sedělo spousta inženýrů, doktorů, studentů i inteligentní dělná mládeže..., ale celek, ten působí dojmem uměle vytvořeného stroje, kterej na povel plácá, křičí, cvičí...

a takhle by se dalo pokračovat. Takže dejme raději slovo uceleným článkům.

WE SHALL OVERCOME...

/ jednou budeme dál... /

Jak začít hodnocení letošní Porty? Snad srovnáním s předchozími ročníky. Nejde mi o přehled výsledků / to udělali jiní / spíš se budu snažit o postžení charakteristických znaků vývoje Porty v letech 1979 - 1987. Bude to pohled subjektivní, ale o to víc opravdovější. Mám Portu rád a chtěl bych, aby byla opravdu NAŠE.

Od té doby, co je Porta v Plzni se vedou nekonečné debaty, zda je Porta trampská. Jednoznačná odpověď NENÍ. Tím paradoxnější je tedy fakt, že je zahajována trampskou hymnou. Na Portě je také stále voláno po toleranci - někdy je jí málo, někdy až příliš. Chápu, že nelze nutit diváky, aby si stoupali při "Rose na kolejích", ale nelze omlouvat nevstávání při Vlajece tím, že někdo není tramp a "že je na Portě v cizí zemi" jak se píše v letošním Portýru. Při mezinárodních sportovních utkáních si také stoupne když hrají hymnu cizí země. Proč by se tedy nemělo vstávat při zahájení portovních utkání?

Porta dnes není trampská, ale až do nedávna byla. Soutěže nikoliv - byla založena před dvaceti lety jako "Festival C + W skupin a trampských sborů". "Pokud tehdy v šedesátém sedmém o něco nešlo vůbec, pak o folk", říká správně Kapitán Kid v Portýru 1986. Folk měl totiž v těch dobách svůj vlastní festival "Folk + country f." v Praze. Po několika ročnících byl festival zrušen a folk se stal součástí Porty. Diváky ale Porta byla až do roku 1982 z 80% trampská - to ostatně vyplývalo již při pohledu do hlediště a bylo to potvrzeno i anketami. "Loni byla Porta ještě zelená, letos je už modrá", říká správně Vokoun v Portýru 1983. Džínová folková mládež převládla nad celťovou trampskou komunitou. V trampském časopise Hurá, který vycházel vedle Portýra v roce 1981, byla úloha trampů na Portě charakterizována trefně takto: "Porta není naše, jak jsem mnohokrát slyšel - s tím se musíme smířit. Je organizátora. Ale je námi naplněná, je jí vdechnut život

tou hromadou usáren v šatnách a zelenými bundami, které se roztečou městem."

Ted tedy pohled na jednotlivé ročníky Porty:

PORTA 1979 - hala Dukly Olomouc, asi 2000 diváků.

Před Portou putovalo mezi trampy zvadlo, jež obsahovalo přibližně toto:

Všem kamarádům - trampům a tulákům!
Před dvěma lety byly zničeny naše campy na Brdech. Kde to bude příště? Přijedte všichni i s kytarami na Portu i když nebudete mít lístky. Ať každý vidí, že v lásce a přátelství je síla nás trampů. Trampská svoboda je malá, ale vzít si ji nedáme... nadějí, láskou i vírou se píseň může stát... zvadlo bylo podepsáno asi patnácti trampy z Brd a Olomoucká Porta se opravdu stala manifestací trampské sounáležitosti. Trampské písničky prostě zněly a rozdávaly radost po celém městě. Trampové byli všude. V sobotu v Gottwaldových sadech také po celý den hráli a zpívali, bavili se a kromě toho zorganizovali i anketu o Portě a trampingu. Po skončení ankety společně vytvořili průvod a šli na odpolední pořad Kalendář v Armádním klubu. Cestou se k nim přidávali další a další, takže nakonec se Olomoucí valil dlouhatánský had. O celém sobotním dnu přinesl reportáž Portýr.

PORTA 1980 - hala HDKT Sokolov, asi 2000 diváků.

Po třech letech v Olomouci se Porta přestěhovala do Sokolova. Situace na OV SSM v Olomouci vedla ke změně, navíc v hodně pozdním termínu. V hodině dvanácté, ještě spíš ve čtvrt na jednu zasáhli Sokolovští... /Opravdu, Porta se konala hlavně díky Jardevi Studenému z OKS Sokolov - ten také po zásluze získal cenu diváka/...stranické, okresní a místní orgány města, kde Porta velice krásně prožila své finále roku 72 a položila základ Festivalu politické písně, "daly pomocnou ruku", např. tehdy v Portýru Honza Dobiáš. Na Portě byl zdarma vydán /OKS Sokolov/ zpěvníček autorské soutěže, spaní bylo zajištěno na fotbalovém travnatém stadionu s krytou tribunou, konal se tradiční průvod městem s mnoha transparenty. V hlasování diváků se v anketě za J. Studeným objevil na druhém místě konferenciér Kovařík a na třetím místě skupina Brontosauři. Její textař Honza Nedvěd ve své písni Brdské kemp ukázal na neomylnost zničení brdských trampských kempů v roce 1977. Škoda je, že nahrávka této písně se objevila až na prvním LP Brontosauři v roce 1986.

PORTA 1981 - areál výstaviště Ex Plzeň, asi 3500 diváků.

Na Portě bylo stále mnoho trampů, ale objevila se nová vlna netrampského publika. Konal se /bohužel naposled/ tradiční průvod městem v čele s transparentem Porta, na jehož zadní straně se skvělo heslo "Nebude-li přšet nezmoknem" - Porta se poprvé v historii konala pod širým nebem, po čemž volali diváci již v Olomouci. Reportáž průvodu se objevila i v Portýru - dle odhadu reportéra se průvodu zúčastnilo 900 lidí. Hodně se zpívalo, hlavně písně Spirituál kvinteta a Brontosauři. Největší úspěch měli písně zpívané na světových mírových shromážděních - Jednou budeme dál a Nadějí, láskou i vírou se píseň může stát. Na Portě se objevil vedle Portýra i trampský časopis Múrá, v němž se trampové z Čech i Slovenska vyjadřovali k portovnímu dění - jeho náplň charakterizovala v jednom z čísel redakce takto: "Portýr ve své mladosvětské podobě je stejně jako MS zajisté přínosem a škoda by byla, kdyby nebyl, nicméně NENÍ NÁŠ. Nemůžou to dohnat ani zasloužilí trampové v redakci. Naším cílem není vytvořit Antiportýr, negaci, opak. Jde jen o malý kousek prostoru pro vyjádření". V Melodii bylo Múrá ohodnoceno jako velmi podnětné. A opravdu bylo - mnohé, o čem psalo, se v Portýru vůbec neobjevilo - nebo až po letech. Psalo o pískání při Newyju, o uzavření "alostranské besedy /trampské a country pořady/, Baráčnické Rychty /rock/

Nerudovky /folk/; o nekonání Jazsových dnů; o Wabim Ryvolovi / jeho písně jsou lepší v jeho podání než ve zpracování kapelami/; i o tom, že máš divácká aktivita /hraní a zpívání diváků v ulicích města, tolik běžné v Olomouci/; o lacinosti parodií na cizí písničky; o výtvarném řešení pódií a o placení za nocleh na škvárovém hřišti TJ Potraviny. Objevila se i úvaha, zda Porta jako soutěž splňuje funkci / v Portýru se tyto úvahy objevily po pěti letech v roce 1986/. Hurá si také povímlo generální výpovědi Jaroslava Ježka z Čp.8 - v Portýru o něm nebyla ani zmínka. Rok poté získalo Čp.8 Interpretiční Portu za stejné písně, které hrálo už v roce 1981. Na Portě se po dlouhých letech objevil i jeden z jejích zakladatelů Kapitán Kid - zahrál si ale pouze jednou - tři písně v rámci pořadu "15. let Porty s písničkou". Jeho angažované ekologické texty nebyly žádoucí a na Portu přijel jen z vlastní iniciativy. Dramaturgie Porty mu ale poskytla statut hosta.

PORTA 1982 - areál výstaviště Ex Plzeň, asi 7000 diváků

Trampů na Portě sice nebylo, ale jejich množství bylo vyváženo stejným počtem příznivců folku, kteří na vandr nikdy nejezdili. Z Porty zmizel tradiční průvod, ale místo něj se objevila "volná tribuna" - bílé na černém psaní diváků o pocitech z Porty po celé asfaltové výstavištní ploše. Na divácké podněty pak reagovali jak konferenciéři, tak Portýr. Z Porty už se ale navždy ztratilo spontánní hraní a zpívání v ulicích. Všichni se mačkali uvnitř praskajícího výstaviště ve švech. Plzeňáci poukazovali na nevyužitý přírodní amfiteátr na Lochotíně i v Portýru. Jako reakce na netolerantní část publika /pískání při elektrifikovaných Newyjou/ se na tričkách plzeňáků objevil nápis "Gladná rána ortodoxním trampům", který se v roce 1981 skvěl v záhlaví Hurá.

PORTA 1983 - areál výstaviště a amfiteátr Lochotín, asi 16 000 diváků.

Porta se konečně přestala tísnit v areálu výstaviště a večerní koncerty se začaly konat v přírodním amfiteátru na Lochotíně. Ani tiskárna by už nestihala, a tak Portýr začal vycházet v novinové úpravě. Bylo to nutné - diváků bylo 5x více než na první plzeňské Portě! Na Portu byli poprvé přizváni písničkáři a měli obrovský úspěch - absolutní jedničkou se stal Jarek Nohavica, který si získal snad všechny diváky na večerním koncertu písní Borise Viana Dezertér. V anketě "Kdo vás na P. nejvíce zaujal" obsadil první místo s 814 hlasy. Druhý byl Flíhal a třetí Daněk. Až na čtvrtém místě se objevila skupina - a to Čp.8 s písničkářem Jardou Ježkem. Mnoha divákům ale chyběli na Portě trampští písničkáři - Miki Ryvola a Kap. Kid. Wabi Ryvola byl na Portě pouze jako divák a zahrál si jen jednou - v noci po koncertu, pro trampy utábořené na hřišti TJ Potraviny. Alešpoň tak o tom psal Portýr. K Autorské soutěži byl /díky J. Studenému/ vytisknut v nákladu 10 000ks zpěvníček. V předchozích letech byl vydáván pouze v malém nákladu pro zúčastněné muzikanty. Bohužel se neschl rozdávat - prý pro "závadnost" některých textů, přitom všechny písně se sborníčku v amfiteátru zazněly. Z hlediska diváka to byla velká škoda - zpěvníček měl být rozdáván zdarma - a tak jej opět dostali pouze účinkující.

PORTA 1984 - areál výstaviště a amf. Lochotín, asi 20 000 diváků.

Na této Portě vznikla paradoxní situace - plzeňskými orgány nebyla schválena účast řady špičkových představitelů tr. a fol. písně, přestože dramaturgií Porty byli navrženi. Pocity diváků i organizátorů vyslovil v Portýru J. Černý. "Nemohl bych napsat ani řádky, kdybych se hned zkraje nespíval jak je mi líto, že tu letos nespívají Spirituálové, Brontosauři, Jarek Nohavica, Wabi Ryvola. Nic nenaznačují, do nikoho nevyju, ale tolik vím: naše písničkářská špička není tak široká, aby tohle přechkala bez újmy na celkové kvalitě." Pocity diváků odrazila i anketa:

nepřítomný Nohavica získal 3092 hlasů, Daněk 524 a Plíhal 467. Na P, se konečně objevil v plné slávě jeden z jejích zakladatelů Kapitán Kid a s ním i jeho před třemi lety "nežádnoucí" píseň Mstecká angažovaná. Její text kritizující ekologické problémy v ústí nad labem byl otištěn v Portýrá. Divácké pocity vyjádřil v Portýru dramaturg Porty Michal Jupp Konečný. "Porta už má takové asi pětileté cykly, během nichž úroveň příchozích hudebníků stoupá. Myslím si, že loni jsme byli na vrcholu jednoho z nich a letos je většina slabší."

PORTA 1985 - areál výstaviště a amfiteátr Lochotín, asi 20000 diváků.

Paradoxní situace z loňska se opakovala. Řada diváků byla překvapena špatnou interpretací písní soutěžních kapel. Jenže ony za to nemohly - dovídaly se až na poslední chvíli, že texty, které bez problémů zpívali na krajských kolech či na Festivalu politické písně nesmí v Plzni na soutěžních koncertech hrát. A tak těsně před vystoupením museli nacvičovat jiné skladby. Byla postižena i autorská soutěž, z níž byla vyřazena vynikající protiválečná píseň Jarža Nohavici "Krajina po bitvě". V jeho případě situace nabyla komického charakteru. Byl dramaturg Porty pozván, přijel, ale na pódiu nesměl hrát! Přitom se na výstavišti prodávala jeho EP deska z Pantonu / byla okamžitě rozebrána a musela být dovezena další várka/. A tak si zahrál pouze na jam-session. Jeho písně ale zněly všude. Na session i tábořištích. Jeho nejznámější píseň Když mě brali za vojáka zazněla nakonec i v Lochotíně. Ale ne v jeho podání z pódia, ale v podání několika tisícového choru diváků po skončení Dvoranů. Na Lochotíně si nezahráli ani další interpreti. "Myslím, že jedním velkým nedostatkem Porty 85 asi bude nepřizvání Čp.8 k hostování na Lochotíně. Těch pár písniček v Pekle bylo fajn, ale zopakování by jim určitě prospělo", napsala v Portýru Zofka. Bylo to pro diváky opravdu nepochopitelné - vždyť Čp.8 se stalo v roce 1982 držitelem Porty a v roce 1983 získal textař skupiny J. Ježek Autorskou portu. Bylo to bohužel i osudné, jak připomněl v Portýru další rok Houla. V prosinci 1985 zemřel po těžké nemoci J. Ježek. Zbylo po něm šest nahrávek na deskách, jeden zpěvník a načatá cesta jím objeveného folkového směru fresh air /čerstvý vzduch/. Na Lochotíně si nezahrál ani Plíhal /držitel Porty z roků 1981 a 1982 a Autorské porty z roku 1983. Naštěstí si jej jeho příznivci vyslechli na recitálu. Diváci svůj postoj vyjádřili v anketě. První Jahelka, drzný nehrající Nohavica a třetí Plíhal. Takovéto zásahy plzeňských úřadů do portovního dění jsou opravdu nepochopitelné, zvláště, když v denním tisku je vývoj Porty hodnocen velice kladně. Rudé právo o Portě v roce 1985 napsalo: "Porta, původně bezvýznamná a koncepčně neujasněná přehlídka trampských písniček se nyní stává důležitou a mohutnou masově kulturně politickou demonstrací mládeže."

PORTA 1986 - areál výstaviště a amfit. Lochotín, asi 25 000 diváků.

V Portýru se objevují úvahy o zrušení interpretační soutěže ve finále - stačilo by ponechat soutěžení v krajských kolech a ve finále soutěžit jen v autorské soutěži. Podobné úvahy se objevily v tr. portovním Hurá už před pěti lety. Objevily se i úvahy o přílišné inflaci desek z Porty - v posledních letech vydává desky z Porty Supraphon i Panton - o tom se nám v roce 1979 v Olomouci mohlo jen zdát napsal v Portýru dramaturg M. Jupp K. Na této Portě byl vyrovnán i dlouholetý dluh vůči folkovému žánru. Našemu /asi nejlepšimu/ písničkářovi Vladimírovi Mertovi se dostalo nejvyššího ocenění - stal se držitelem Zlaté Porty za zásluhy o žánr. Škoda je, že jeho tvorba /dosahující a mnohdy převyšující básnické kvality/ uniká pozornosti gramofonových firem. U nás byla zachycena poprvé a dosud naposled skoro před deseti lety na jedné LP desce. Zahraniční příznivci folku se z jeho tvorby mohli radovat z LP desky vydané skoro před dvaceti lety v Paříži, kde Mert tehdy studoval kytarovou hru. Při přijímání Zlaté Porty na Dvoraně Merta pro-

nesl památnou větu: "Já bych se tady jednou rád setkal se všema písničkářema, se kterýma jsem začínal." A poté si získal srdce diváků písni Praha. V písni Harmonie s ním již zpíval celý amfiteátr. A tak místo tří ohlášených písni jich nakonec zaznělo pět. Žalman, který vystupoval po něm měl se svojí nádhernou písni Všechny vandráků můža, věnovanou Portě k dvacatinám, velice těžkou úlohu sklídnit nadšené publikum. To své pocity vyjádřilo jednoznačně "Tahle Zlatá porta je pro všechny písničkáře, kteří na Portě nejsou". Kdyby Merta vystoupil na Lochotíně o den dříve, nejspíš by se stal vítězem divácké ankety on. "Takto v ní zvítězil Kap. Kid, který si získal diváky písni Nezralé maliny. Na druhé straně byl kritizován /i v Portýru/ za podobiznost písně Čeduličky. Pořadí na prvních místech ankety tedy bylo - Kapitán Kid, Kovařík, Jahelka, nehrající Nohavica a pátý Merta.

PORTA 1987

- areál výstaviště a amf. Lochotín, asi 25 000 diváků

Konečně se tedy dostáváme k letošní Portě. "Finále Porty v Plzni je jen pomyslný vrcholek ledovce nad hladinou celoročního snažení" - velice trefně vystihl v Portýru plzeňské svátky hudby Milan Teplý, předseda ústředního štábu Porty. Bohužel to není přesné - na finále Porty v Plzni je k vidění pouze část ledovce plujícího nad hladinou - jeho vrcholek je zahalen mlhou a tak jej diváci nevidí. Jinak by na finále nechyběl vrcholek naší písničkářské scény. A letos chybělo hodně předních interpretů: Kapitán Kid /loňský vítěz ankety o osobnost Porty a držitel Aut. p./, Jaromír Nohavica /dvojnásobný vítěz divácké ankety o osobnost Porty v letech 1983 a 1984, druhý v roce 1985 a čtvrtý v 86/, Karel Plíhal /držitel Porty z let 81 a 82, držitel Aut. p. 1983, který se v divácké anketě umístil vždy na předních místech/, Dáša Vonková /naše nejlepší písničkářka, jejíž přínos žánru byl právě letos oceněn bojným počtem desek - 1LP, 2EP a 1SP/, Vladimír Merta /loňský držitel 21. porty/, chyběli i další písničkáři - Jan Burian, Jiří Dědeček, Petr Lutka, Paleček a Janík... Trampští písničkáři se na Portě objevili jen na jedno či dvě vystoupení - Wabi Daněk, Miki a Wabi Ryvolové... A přitom vysoce angažované texty všech těchto písničkářů by měly zaznít nejen na Portě, ale i na Fest. pol. písně v Sokolově, kterému ostatně Porta v roce 1972 položila základ. Mnoho portovních interpretů bylo dříve na tento festival zváno.

Já osobně jsem letos postrádal v Portýru názory Jirky Černého - jeho nepřítomnost byla v rubrice Slyšeno třemi vysvětlena takto: "Pokud vám chybí Jirka Černý vysvětlujeme není přítomen." Naštěstí byl přítomen alespoň v pátek, kdy na své folkové diskotéce /pavilón P praskal ve švech a tak řada posluchačů stála zvenku u oken/ seznámil posluchače s nejnovější tvorbou těch písničkářů, kteří letos na Portě tolik chyběli. Hodně kritiky vznesli diváci na adresu Portýra - vyšlo letos poprvé pět čísel v nákladu 20 000 výtisků, šéfredaktora dělal Jaroslav Pešek - podle diváků měl Portýr dříve, když jeho šéfredaktorem byl Honza Dobíal z MS nebo Honza Plachetka z MF lepší úroveň. Na závěr bych měl malou poznámku k článku o Portě v MS č.32. V článku mne překvapilo tvrzení, že na organizaci Porty pracuje pouze jeden placený pracovník. Je dobře známo, že naprostá většina organizátorů má propláceno jízdné na Portu, stravenky a ubytování v některých v internátech, jiní v hotelu kategorie B /. Mají také refundované mzdy. Jistě si to zaslouží - bez nich by Porta nebyla - ale to tvrzení v MS je poněkud nadnesené.

Tím tedy končím své hodnocení Porty - možná se zdá příliš kritické a netradičně pojaté, ale všude se ve sdělovacích prostředcích volá po kritice a novém myšlení - pozvedl jsem tedy i já svůj hlas.

JEDNOU BUDEME DÁL ...

ZATÍM JSME TADY

- VOSTR -

SLŮVKA A NOTY

Než se začtete do článku o připravovaném LP Žalmana a Spolu, což bude zpráva v době oběhu Poutníka aktuální, dovolte nám několik slov o třech gramofonových deskách, které možná právě v těchto chvílích doma po večerech zveselá soustružíte.

PORTA 87

Řekl bych portovní elpíčko nevybočující z průměru, na který jsme si u těchto desek zvykli a snad většina z nás je za ně neustále vděčná. Zkrátka obsahově různorodé, většinou si každý najde nějakou tu svou písničku, která mu trochu rozezpívá život. Druhou stranou mince je, zda-li bylo na desku vybráno opravdu to nejlepší, co Porta přinesla. Zřejmě tomu tak není, nejmenom ve výběru interpretů, ale i ve výběru natočených písní. Je sice pravda, že deska vzniká před vlastní soutěží, ale podle předem přihlášených nahrávek do autorské soutěže by se dalo ledacos odhadnout, zvláště, když je soutěžním textům věnována tak bedlivá pozornost. Třetí stranou mince - řekněme hranou je sestava desky, o které se nebojím mluvit, jako o průseru... protože začít písní, která mluví o končeni a stahující se oponě? Rovněž třeba časová posloupnost Slavkova - 1805 a druhé následující písně Pohár a kalich - 1420. Nebo metalově rozprouděná krev z Roku na vsi, která prolítne písní Mikiho Ryvola a začne pomalu vychlázet až tak při Žalmanovi, což je škoda. Protože šok /v dobrém/ naservírovaný Barel Rockem by nejlépe sklídnilo nutně otočení desky, kdyby třeba byla skladba umístěna v závěru první strany. Atd ... atd...

STARÍHO PSA NOVÝM KOUSEKŮM NENAUCÍŠ

Novinka z dílny především Zdeňka Rytíře pro Tučňáky a Michala Tučného. Byla by velká škoda, kdyby se název desky přenesl zcela do života a my se nic nového od Michala nedočkali. Neříkám, že se mi deska nelíbí, ale celkově působí monotónním dojmem - nic nového, zvláště zajímavého nepřináší... snad příště?

LIVE NA PETYNCE - HOP TROP

Deska, po které příznivci týhle muziky určitě dlouho prahli. Osmnáct písniček, to je příjemná nadílka na dvou stranách černého kotouče, i když při troše neskromnosti bychom mohli tvrdit, že tvorba Hopropáků by snesla i dvojalbum... Výběr a sestava tady dokonale sedí, snad i právě proto, že jde o živou nahrávku prakticky ryze koncertového sestavení písniček, kde se střídá rozmanitost skladeb obou stěžejních autorů skupiny, aniž by se vzájemně vyvracely či tloukly. Oživením je hostování Honzy Kopečného a vzpomínka na doby co už nesou nákej ten křížek, leč na doby neustále živé a zpívané. Velice výstižný a hezký se mi zdá doslov Juppa, rovněž obálka z dílny Michala Cihláře je zdařilým doplňkem desky /z "portovního" žánru je to druhá obálka desky - první LP Nerez/. A tak co dodat, to už nechce slova, to si chce zazpívat a třeba tu jednu ze starší hromádky...

Smrk



Kdo ví, kdo ten deník psal

Hlasový sbor Dm7 C Dm7 Am7 Dm7

Dávám sborům bítu'm proslavím který v nápisu má šel sán
 bítu bítu' lapa, my Green' mlt' křičím který znám jdu m'
 R.: Křiče 1. bít - 1. bít kámo - 1. bítu do písku poslal - dal slay
 v očích měl a "Pace znam" 1. bítu deník co bítu do něj psal

HLUBKA: JAM KOPČEVI
 TEXT: LADISLAV KUČERA

1/ Dávám sborům bítu'm proslavím
 který v nápisu má šel sán
 bílou přídí šelupa "My Green"
 mlt' k šelupě který znám

2/ Jen tři křiče k bílého kmenů
 někdo do písku poskládal
 elky v očích měl a v ruce známený
 lodní deník co sám do něj psal

3/ První křičel má pod sebou jen hřích
 namý pít a rvačky jen
 chřestot malů při kterých přejde smích
 srdce - rábce a jádu "Sten"

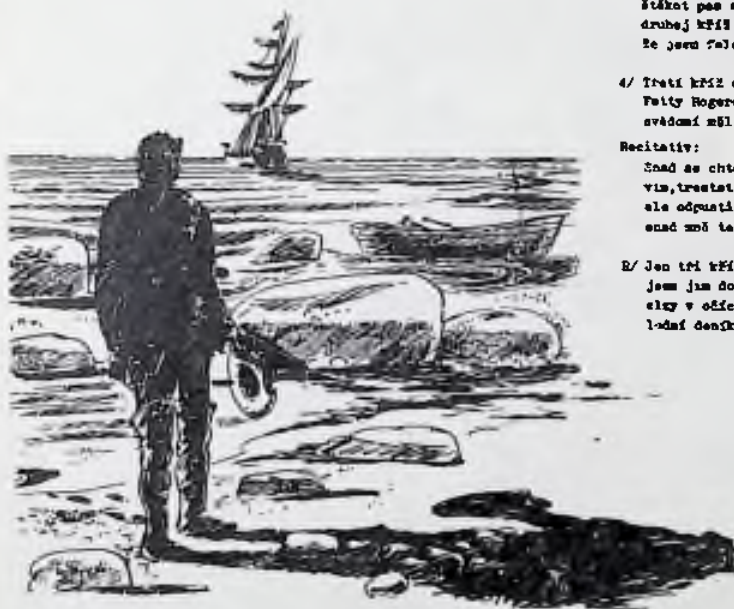
4/ Já Bob Green sám tváře zjizvený
 štáknut pas znám když jsem se amí
 drubej křičel sám a opal pod zemí
 že jsem falešný karty hrál

5/ Třetí křičel snad vyvolá jen vztek
 Petty Rogers tma dromilovat vzal
 svědomí měl vedle nich ei ktek...

Recitativ:

Snad se chtěl modlit
 vim, trestat je lidské,
 ale odpustit - božské
 snad máš tedy bítu odpus'ti

6/ Jen tři křiče k bílého kmenů
 jsem jim do písku poskládal
 elky v očích měl a v ruce známený
 lodní deník a v bím co jsem psal



PĚŠÁK A SPOL

- VOSTR -

Skoro mám chuť napsat "pěšák s kytarou", neboť to by Pavlu Lohonkovi Žalmanovi asi nejvíce sedělo, jenže právě s tím "spolem" se tenhle pěšák našel. A byla to zajímavá cesta...

Jako člen tramské osady "Hvězda jihu" /od r.1963/ začíná skládat tr. písně /dodnes slavná např. "Padá soumrak bílý" z r.1964/ a zúčastňuje se soutěží v tramské muzice. V roce 1968 stojí u zrodu Minnesengrů, kteří se soustřeďují na folk s lidovou tradicí. S nimi absolvuje také první folk-country festivaly v Lucerně, později v Českém Krumlově, odnášejí si vavříny, začínají hrát po klubech. Na Portě se objevují poprvé v roce 1969 a hned získávají první místo v oblasti folk songu. Poté jim vychází první singly. V 70. letech se zaměřují na českou lidovou píseň, což se odráží na desce "Nezacházej slunce" /1977/ a "Bělovláška" /1980/. Kapela prodělává několik personálních změn, ale základ stále tvoří dvojice F.Pokorný a P.Lohonka. Zlom přichází v roce 1981, kdy se Žalman po pěti letech vrací na portovní pódiá jako člen hostujících Minnesengrů s vlastním hitem "Kouřovej signál". Rok nato přichází s vl. texty na převzaté melodii "Přiletí k nám zlej a krutej déšť" /B.Dylan/ a "Pěšáci silnice" /J.Paezová/, z nichž se rovněž stávají hity. To už spívá s partou svých přátel. Na roce 1982 je zajímavé i to, že dochází k



nástupu tramských písničkářů na folkovou scénu. Také Žalman se "odděluje" a vedle něj zazní zpěvačka s jasným řízným hlasem - Pavlína Jišová. Žalman zakládá sdružení "Spol", které organizuje festival PÍSNIČKÁŘI v Českých Budějovicích: Spolupráce s Minnesengry ukazovala Žalmana spíše jako interpreta a textaře /autorem hudby byl většinou F.Pokorný/. Nyní se tedy začíná soustřeďovat na vlastní tvorbu a upouští od převzatých melodií a tradicionálů, které tvořily téměř polovinu jeho repertoáru. Činnost se prolíná s Minnesengry až do roku 1985, kdy jeho spolupráce s nimi končí. "Spol" dostává definitivní podobu: Pavel Lohonka Žalman /kytara, zpěv/, Tonda Hlaváč z Nezmarů /kytara, zpěv/, Pavlína Jišová /zpěv/. V tomto složení a s dalšími hosty /jako např. brněnským Lubošem Javůrkem a jeho brumlem a harmonikami/ nahrávají v únoru 1987 v českobudějovickém rozhlase

lp desku pro vydavatelství Panton, která vychází pod názvem ŽALMAN a SPOL. Je to ryze autorská deska, která představuje průřez Žalmanovy tvorby z let 1980-1986 /vyjimku tvoří "Rána v trávě" z r.1977, která vystoupila nad průměr až v podání Spolu/. Žalmanův vyzrálý písničkářský um, dokonalé vokály /v nichž vyniká zpěv P.Jišové/ a citlivá aranžé - to je špetka koření, která trochu posmutnělému pěšákovi s kytarou chyběla přidat k jeho písním. Všech 12 písní na desce působí celistvým dojmem, mají spád a odpích. Začíná píseň "Tak jsme vandrovali", která je jakousi reminiscencí na lidovou píseň. Již zmínovaná "Rána v trávě" jsou obohacena o dvoje bonga /jedna elektrická/, která písní rytmicky podporují. V "Písní pro čaroděje" vyniká Pavlína zpěv a mané mi při poslechu refrénu "málo nás, vřel se smutný čaroděj mezi náš..." napadne vzpomínka na Jarka Nohavicu... "Nelituj" je textově i melodicky jedna z nejhezších Žalmanových písní, která tak nějak pohladí duši. Nechybí ani "Všech vandrůků múza", věnovaná v r.1986 Portě k dvacetinám a jsou zde i oblíbené hity jako "Kytka stále ještě voní" a "Jdem zpátky do lesů", ale i méně známé jako "Přijela jsem v cadillacu", "Prázdný schránky" a "Vracím se domů". Žalman dnes ve své osobě představuje propojení naší tramské a folkové scény. Jeho útlky ke kořenům lidové písně jej oprošťují od jakékoliv klíše a tak ei v závěru desky můžeme v písni "A zvon dál tu zní" spolu s ním a se "Spolem" zazpívat: "...blázne máš právo svý..."

NARKY PRO

© Akela

POPELKY

"Přišla k nám, znenadání hubená až hrůza
a řekla, že je múza všech vandráků z Čech
To nebyl hřích, po nocích než po kytáře sáhla
tak nám chleba kradla a čmárala po zdech..."

Jak zahájit vpád do oblasti vzrůstajících sporů kolem takové kulturní veleakce, jakou je dnes Porta? Právě před rokem, kdy Pavel Lohonka Žalman věnoval Portě k dvacetinám svou píseň o vandrské múze, připadala mi celá věc jasná, touto písní naprosto vyřešená a beze zbytku vystižená. Dnes, po dalším ročníku plzeňského finále, se univerzálnost tohoto textu jeví přinejmenším spornou.

Písníčka je působivá a na první pohled nesmlouvavá. Ostře se zařízne do duše několikahlasným refrénem v podání vótečných interpretů. Je o nás a pro nás. Vůbec není divu, že je při ní mnohým do breku. Jestliže brečet nehodlám, nezpůsobuje to snad moje otrlost, ale citová nezainteresovanost na celé věci, na problému oné všech vandrů múzy, která si říká Porta. Na Portu jsem začal jezdit až v době, kdy se stala onou služkou Mici, zmíněnou v textu. Nikdy jsem nedostal příležitost se s ní nějak citově zaplést. Pokusím se tedy soudit z této pozice. Snad to bude na prospěch objektivitě.

Tedy rekapitulace k dvacetinám Porty? Má-li jí tento text být, mám pocit, že tu něco chybí, že není úplně a dírami v něm fičí otázka jedna za druhou.

"... až jeden pán v limuzíně začal po ní toužit
budeš mi holka sloužit a oženil se s ní..."

Jak je možné, aby si pán sám od sebe povšíml vandrské múzy? Páni přeci nevyhledávají tulačky, ani v případě, jedná-li se o milostný poměr s kulturou. Umoučené Popelky si zpravidla povšímnou až tehdy, je-li přivedena na zámecký ples. A kdo ji tam proboha přivedl? Kdo ji oblékl do šatů konvenční panské normy? A hlavně proč? Doufal snad dotyčný, že tím srovná jistý kastovní rozdíl aniž si ona osvojí panské manýry?

Tak tedy začnu jinak. Je všeobecně známo, že společnost, která dnes podle mého názoru i podle vyjádření písně Porta prostituuje, a kterou se snad snažila a snaží ovlivnit, žije s jinou hierarchií hodnot, než společnost vandrů /pojednáme-li vandrů jako oběhový záměrně skromný co se týče hmotné oblasti, což zdaleka není pravidlem, spíš ideálem/. Mají tedy obě komunity něco shodného? Jistě. Touhu uspokojit svou potřebu sebevědomí, sebejistoty a vůbec kladné emoce. Liší se pouze způsobem, kterým toto uspokojení dosahují. Přičemž minimálně jedna z nich /vandrská komunita/ si činí nárok prohlásit svůj způsob za sociálně pozitivní. Dobrá. Nechme to tak. Jde o to, že všech vandrů múza byla všech vandrů múzou dokud vyadřovala, plně a konkrétně propagovala a hájila ten způsob sebeuspokojení a tu hodnotovou hierarchii, na níž /prv/ staví právě vandráci.

Jáme u toho, co je vlastně důležité. Chtěl-li někdo touto múzou oslovit jinou komunitu /komunitu/ stavějící se jiným hodnotám, nemohlo se mu nic takového podařit. K tomu by všech vandrůk múza musela zakřít pracovat s jiným přiměřeným hodnotovým žebříčkem, což se nakonec stalo. Z těchto důvodů ona dáma, která říkáme stále stejným jménem, už není totožná s všech vandrůk múzou. Ne, že by měla jiné šaty. Už převzala jiné hodnoty a odhodila staré. Už je skutečnou dámou. A už i na pohled. Popelka se skromně vrátila do škarpy, pod most, do hospody a k ohnům. Ale pozor! Oslovuje-li nás nyní Porta-dáma, pak je to důkazem, že i my jsme změnili hodnotový žebříček, i my jsme už někým jiným a kdo ví, jestli už se té pravé Popelky nemusíme obávat jako někoho, co naše současně "jistoty" zpochybňuje.

Ne, že by se Popelka nepokoušela o návrat na nles. Byla ale vyhozena první lokajem, kterého potkala. Agentury vyovívají smlouvy, zakazují divnosti: Jarek Holavica, Vladimír Marta... Kdo další? Nahoře v sále se cizí dáma, hlásající nám cizí povrchní hodnoty, snaží zaujmout davy Popelčinou minulostí jejími šaty. Davy tleskají, hopsají, skáčou... Ještě že Porta-dáma opatrná. Ještě užívá chytlavá slůvka. Jako pravda, svoboda, odpovědnost... Ale už nekonkretizuje. Alespoň ne váude. A neuplňuje. A slůvko samo přece nezaručuje obsah. Kdy začne lhát přímo?

"...vraťte nám, tu všech vandrůk múzu..."

znívá žalman v závěru písně, jako by šlo o ztracenou peněženku či levitimaci. Podivné přání. Nikdo nám ji přece nevzal! Jestli ji - Popelku - postrádáme, proč ji tvrdšími hledáme nahoře v zámku, kde není a nikdy nenobyla dlouho? Proč za ní neodejdeme zpátky do vlaku a do lesa? Aha! To by znamenalo vzdát se přízně první dámy nlesu - Porty. To by znamenalo vzdát se možnosti manipulovat masy, přinadat si jako spasitel, to by znamenalo konec s jistými výhodami, s finančním a kdovíjakým ještě efektem. Prostě vzdát se hodnot, které už s hodnotami vandrůk komunity smají nic anolečného. Snaží bude hájit své svědomí frázemi jako: "Když budeme solidární a odmítneme hrát na Portě, nezměníme ji tím a budou ji dělat hůř a hůř. Takhle tam občas propašujeme alespoň něco dobrého a prospěšného."

Bohužel, že to ona změna hodnotových žebříčků. Pravidlo - budu-li oslovovat měšťáky jsem jedním z nich.

Jistěže kolotoč Porty pojede dál. První dáma byla i před Popelkou a bude i po ní. Co na tom, že se teď bude jmenovat Porta? Já se jen pokouším apelovat na ono volání po všech vandrůk múze. Ta přece taká byla, je a bude! Proto nám ji nikdo nemusí vracet. Věřím, bylo to pohodlnější obviňovat, než hledat sílu odejít za ní tam, kde je teď. To je vše. Oficiální dámu neznám, jestli nás tohle trápí. Dál bude okouzlující, famózní, laciná a prázdná. Pro nás bezobsažná, pracující a nepřijatelnými hodnotami.

Písníkář, vystupující dnes na pódiu na takovém festivalu by se měl snad ještě v zákulisí zamyslet nad záležející skutečností, že vystupovat smí, zatímco jiní nesmí. Měl by si položit otázku, zda to není vlastně ponižující... "Jsem snad natolik sterilní, neškodný či dokonce podplatný, že vystupovat smím?"

Písníčka o všech vandrůk múze je opravdu výborná, ale podle mne nečelná. S náším se autor nevyrovnal. Věnuji ti proto, Žalmane, namísto onoho závěrečného volání po něčem, co nám nebylo vzato a není nám odpíráno, od čeho jsme sami odešli nebo s čím jsme včas neodešli /z jakkoliv ušlechtilých důvodů/ k tvé písnídalší sloku. Asi takovou:

"Zdaližpak dnes, vzpomene si na přátele
co klečí u postele, kde pán už s jinou spí
Nezbývá, než činem-li svoji múzu
vzít roztrhanou blázu, jít do panenatu k ní..." Halalója

PÁR SLOV OD PAMĚTNÍKA

Jak vypadala první PORTA?

Trvala dva dny. V pátek proběhla ve velkém nále ústeckého Domu kultury soutěž country skupin. Po soutěži se na jam-sessionu hrálo až do rána. Potom se country kapely vesměs rozjely domů a sobota patřila trampům.

Původně měla být PORTA jenom severočeským country-festivalem, otevřeným pro všechny skupiny této žánrové novinky, a inspirovaným podobným pražským podnikem o rok dřív. Jelikož ale tehdy nebylo podobných skupin tolik jako dneska, rozhodl se první štáb (složený vesměs ze zaměstnanců DK, kteří téhle muzice fandili) přizvat trampské sbory, které dostaly k dispozici Letní kino a sobotní večer. Zahajoval se zpěvem Vlajky, měl volné pokračování (po soutěži) s názvem Velký trampský potlach a s páteční soutěží country skupin nijak nesouvisel (kromě názvu PORTA). Měl i svoji vlajku, která stoupla na stožár. Měl svou porotu. Později i autorskou soutěž. Písníčky DK vydával ve spěvníčcích (TZ 1 - 6), které se rozasílaly zájemcům za symbolický poplatek.

Bylo to jaksi jednoduché a nikoho z nás tehdy nenapadlo, že by se PORTA mohla stát obrovitým festivalem všehochnuti, ale i problémem (a pseudop problémem). Nevím, zda by se portovní dění tak zkomplikovalo, kdyby PORTA zůstala v ústeckém DK. Možná že ne. Ve štábu se děli trampové společně s countrymeny a společnou problémy se řešily velkoryse. Dokonce i výbuch vášně při konfliktu trampských tradicionalistů a modernistů v roce 1969 se nakonec vyřešil.

Po svém čtyřtém ročníku byla PORTA vystěhována na ulici. Do vedení různých institucí včetně DK se dostali omezení zpátečníci, pro než byla PORTA sjezdem chuligánů a kriminálních živlů (což už říkal pan Kubát o čtyřicet let dřív!). Štáb byl rozeznán. Další zpěvníčky odvezeny do sběru. Vlajka PORTY se ztratila neznámo kam.

Potom se PORTY (kupodivu!) ujal SSM a tak se zasloužil o to, že nezanikla. Bohužel i za cenu osobní diskriminace některých členů původního štábu i soutěžících. Poprvé došlo k zákazu vystupování na PORTĚ 72 v Sokolově a týkalo se mé osoby (proč, to do dneška nevím). Často mi na to vzpomenu, když čtu ono halasné HUNRA JE LÉK A PORTA JE NEJLÉPŠÍ APATIKA v záhlaví PORTÝRA, heslo, které vzniklo právě na sokolovské PORTĚ 72. Přičli za mnou tehdy dva kamarádi, rozhodnutí odvolat svoje vystoupení, pokud nebudu smět hrát. Byli to Wabi Ryvola a Ruda Koblík z Verumky. Rozmluvil jsem jim to a odjel domů. Nevystupoval jsem ani o rok později. Nejen na PORTĚ.

První, kdo mi umožnil další hraní, byl Jarda Studený, který mě pozval na Podzimní dostavník. Bez ohledu na následky. Žádné nebyly, z čehož plyne, že kdo se bojí, nesmí do lesa...

Obávám se, že největší problém PORTY od těch časů je v tom, že jí nomalu ale jistě začalo jít o cosi jiného než v prvních ročnících. Dostala se napínavou kolejí. Nemyslím horší. Myslím jinou. Nepomůže zanícené naivní protestování, filosofování, ani vědecky fundovaný rozbor. Bude-li se štáb snažit o stále větší atraktivnost, kvalitu a žánrovou pestrost /i když žánry údajně neexistují a STOPA je rovna NEREZU a NEREZ KATALOGU a KATALOG zase HRADIŠTANU/, musí na to trampská písnička zákonitě doplácet tak dlouho, dokud nebude statut PORTY radikálně změněn /což znamená trampskou soutěž, oddělenou od ostatního/, nebo dokud se nesmíříme se skutečností, že navštěvujeme /až velké části i živíme/ festival, kde se sice hraje hudba nám blízká, ale který není festivalem trampským a pro trampy. Pak by bylo ovšem lepší, kdyby se nezahajoval Vlačkou, při níž upadají folkové hvězdy do rozpaků. Jak by ne - je to píseň táboráková, nenápaditá po hudební stránce a její text není nic moc. /Nikdo zatím nesrovnával Vlačku a Kde domov můj, kterýžto není také právě avantgardní. Dokonce mám trapný pocit, že je to tak trochu líbivý kvě.../

Protože první řešení zřejmě není možné hlavně díky naprostému nenachopení netrampských pořadatelů, nezůstává nám nic jiného, než přiznat nesporný přínos PORTY hudbě, která se nám může a nemusí líbit, ale kterou budeme tolerovat. Pokud se nám líbí, budeme ji tleskat a svoje písničky si necháme pro vhodnější příležitost. Ti, kteří považují naši trampskou tvorbu za TU JEDINOU /a žádnou jinou/, ať klidně pusť PORTU z hlavy. Vždyť na Pražské jaro taky nejezdí a vážná hudba přesto existuje a existovat bude!

A až pochopí i zlí muži folku, že jim nepřísluší kritizovat, posuzovat a odsuzovat naše "sentimentální", "táborákové" a "nenápaditá" písničky, protože nemají ponětí, proč jsou právě takové /a protože nemají nejen potřebnou dávku tolerance, ale ani smysl pro srandu/, bude snad kolem onoho festivalu, zvaného bůhvíproč PORTA, zase ticho a nosluchatelnost.

I když to není příliš originální, řekl bych: Trampská písnička byla před PORTOU a bude i po ní.

Dokonce i po Houlovi.

Kapitán Kid

Polemické povídání kolem letošní Porty a nejen Porty jsme zakončili slovy památníka a zároveň i klasika trampské písničky. V minulém čísle Poutníka jsme na stránkách přinesli rozhovor s dalším barbem tr. píaně - Mikim Ryvolou, sám obsah rozhovoru nabádá čtenáře přinejmenším k zamyšlení, nehledě na skutečnost, že v závěru rozhovoru je výzva na vašich názorech. Mnohé z diskutovaného se objevilo na předcházejících stránkách v "Okénku Porty", mnohé z diskutovaného bylo možné zachytit ve vašich dopisech /tedy většinou se jednalo o souhlasné mrušení nad obsahem rozhovoru/. A tak vám na závěr polemických stránek předkládáme dva články napsané pod dojmem vaše uvedeného rozhovoru.



První článek dorazil z Moravy a druhý zpoza rohu Prahy. Oba jsou od autorů psavecky živých, kteří své názory publikují i jinde.

NEBREČET

- Jaster -

Mikiho dopis /Poutník č. 32/, souhlasím téměř bez výhrad - jen na dvou místech se mi vždycky zastaví oči a rozběhnou myšlenky...

Místo první: "...jde jen o to najít dnešní jazyk, zahodit kvádrovitý text, silný zážitek vyzpívat stejně silnou melodickou a silným veršem."

Názor, hodný autora, jehož kvality v muzice a verši jsou všemi dlouhodobě uznávány. Nemám bohužel zcela jasno v pojmu "silný verš a melodika". Vezměme skvosty novější Mikiho tvorby: Neuhádneš, Do ptáčích ploutbů, ..., Září, Modřiny a šrámy atd., a teď si to zkusme převést do praxe. Kolik lidí je opravdu SCHOPNO tyto dnešní a strhující /proto lákavé/ písničky opravdu hrát tak jak to má být. Jsem jen průměrný mlátič akordů a trvalo mi čtvrt roku, než se mi podařilo s papírem před očima plynuleji zahrát Neuhádneš. Asi to nebude jen můj problém. A tak si myslím že tyto a jiné /nejen Mikiho/ písně silného verše a melodieky nebudou BĚŽNĚ hrávány jinde, než v pódiových podmínkách. Očekávání, že jimi budou nahrazeny písně typu Bedna vod whisky nebo Frankie Dlouhán, je dosti nereálné.

Ale souhlasím s Mikim, že "přece trampujeme a přitom si zpíváme", takže osobně nemám vše řečených nereálných očekávání. Klidně si na vodě zazpíváme Padá soumrak bílý /bez diskuse KVALITA/ vedle Sedmi žlutých kamínků /bez diskuse vodáckej KYČ/, kolem věčnických vohyšejných lidí od vody nebo z lesa zpívají, nikdo se neopohorší. Portovní handlíři s Kamaráctvím a vobchodníci s Muzikou s námi nejezdí.

Trampská písnička taky nevzniká kvůli soutěžím, Portám, metálům, slávě a elpěčkám. Proto se jí také na řečených místech nedatí a utíká se jinam: klidně do lesů, do hor, k řekám. A ti vezmou písničku i bez navymyšleného podlíkání, triangelů a dalších módních festivalových efektů, tak sympatických městskému folkovému publiku.

Místo druhé: "A nebrečet, že nám trampskou písničku sežral folk."

Zařnu trochu oklikou: každý znalec hudby potvrdí, že písně, vznikající ve specifické sociální či etnické sféře, vždycky nějak odrážejí specifika prostředí svého vzniku. Tramping jako specifický jev je z jistého hlediska programovaný odklon od měšťáckého přepychu, lesku bouráků a videočumendy, diskoblaství, od "hováží sentimentality rozbedlejších blondýn" /cituji Mikiho/. Je to volnočasová aktivita zaměřená na návrat k přírodě, překonávání překážek, na pěstování fyzické i duchovní kondice, na prostor, hraničící mnohdy až se záměrným technickým primitivismem.

Mají-li písně trampů odrážet aspoň do jisté míry řečené ideje, musí zůstat taky takové: prosté, chytré, srozumitelné, bez touhy po nefunkční vyumělkovanosti. A už jsme zpátky u toho nebrečení kvůli sežrání. Folk nesežral trampskou písničku. Tu on nenotřebuje. Potřebuje Portu a další kombináty na dělání peněz a slávy. Nuže, ať si své sousto nechá. Zanechme nářků a marných snah po "záchraně" trampské náplně Porty. Před dvaadvaceti lety přivedla Porta Bohemica v Ústí nad Labem trampskou píseň na pódium po delší rozpačité odmlce. Jenže tehdy to byla opravdu NAŠE Porta: kamarádká, skromná a prostá, někdy i persekuovaná, jako tramskej nářeček. A Porta dnes? Náročná profesionální fíflona, které není nic dobrého, poklonkující a na kývnutí pratu ochotná nůžkující televizi, producentům, funkcionářům, zfanatizovanému davu. Nevypadá, že ideály trampů - bohužel.

A tak opravdu nebrečte, že Porta už není tramskej potlach, jak to bylo před lety. Nechte folkače, ať si se všemi těmi zákazy, příkazy, projevy "kamarádství" a "spontaneity" na novel režisérů už nějak noradí sami - maj co chtít. Nenechte se vyprovokovat ani tehdy, když nám duchaplní pozeří hážejí své jedovaté sliny na Vlajku a další věci okolo trampingu. Mimochodem - neznám jedinou trampskou písničku, která by se posnívala folkařům, zato znám pár posměšných písní na trampy, od autorů - folkařů.

Zpívejme a hrajme co se nám líbí a na co stačí naše umění. Vždyť opravdu trpíme a PŘITOM si zpíváme, pro hezkou chvíli, pro kamarády. Pravému trampingu vždy byla cizí všechna cinprlátka a okázalosti. Ať právě proto trampové přijímají prosté a srozumitelné písně bez výhrad a dotazů po původu.

A to je snad nejlepší osud, který může písničku potkat.

Ještěř - Zlín

o - o - o - o - o - o - o - o - o - o - o

Druhý článek je od Davyho a navazuje nejen na rozhovor v Poutníku, ale především na podstatu článku "Předeskováno?" - viz. ŠS č.9 - aut. Miki R.

Předeskováno? - ANO!

Přečetl jsem si v Poutníku č.32 rozhovor s Mikim a řekl jsem si /trochu pohodlně/: Mluví mi z duše, co já bych k tomu mohl ještě podotknout? Ale pak jsem si přečetl v ŠS č.9 článek "Předeskováno?" od téhož a nejednou bylo až moc co napsat ...

Před lety jsme táhli ještě jako trampští pulci ze Zadní Třebáně nahoru na Hřeben, konkrétně na manévry na tehdy ještě stojící Bílé skále. No a jak to bylo úměrné našemu věku, remcali jsme nad postavením

"chudáka českého trampa". Jak k tomu přídám, že my, kteří to přece myslíme s přírodou, lesem i jeho obyvateli najlíp, jsme odevšad vyznačeni, nepochopení a určitě neprávem pokutováni.

Tak jsme popustili uzdu fantazii a představovali si scény, kdy jsme na kraji lesa vítáni hajným chlebem a solí. Jak nám předkládá seznamy červenovětrovkových turistů, které vyhnal z lesa. Jak nám dává mapku s vyznačenými místy, kde lesní správa připravila dříví pro náš ohně...

Váleli jsme se smíchů v závějích a další a další náhledy tohoto druhu trápily naše bránice. Ještě s mokrejma zadkama od sněhu jsme tehdy dospěli k názoru, že nejtvrďší ránu trampskému hnutí by zasadila právě jeho úplná legalizace, státní podpora, reklamní slozany atd. Že nám ta současná situace vlastně úplně vyhovuje.

A já si myslím, že podobně je to i s trampskou písni. A proto jsem po dočtení článku "Předeskováno" řekl své JO, TO JE ONO!

Byly doby, kdy vlastně neexistovaly oficiální trampské nahrávky na deskách. A přesto bylo u ohně co hrát /neboť kdo CHCE HRÁT, TEN HRAJE/ Mám už se domnívat, že je konec s hodinami strávenými odposlechem textů písní z šumících nahrávek? Že už se nebudu s kamarádama hádat, které akordy "tam mají či nemají být"? Že je konec s opisováním zapouzdřených zpěvníků? Nemohu si pomoci, ale mám radši své nahrávky i a místa, kde Wabi tradičně neví začátek další sloky nebo kpt. Kida praví, že za ním /na otevřené scéně v Hlekráku/ šteká nějaký PšeS. Radši takové koncerty /i za cenu nižší kvality "nevýperkované nahrávky"/ než riskovat, že mi na Portě rozbiže hubu nějaký nametený metalista.

A ještě jednu věc, kterou považuji za důležitou: je dobré si uvědomit, že tyto písně jsou NAŠE, že je to naše trampská píseň, kterou je nutno PROŽÍT a POCHOPIT. A pokud se toto posluchači nepodaří, ztrácí pro něj další poslech či vlastnictví desky cenu. Je pár písní, ke kterým mám já a myslím že i mnozí jiní velmi niterný vztah. Kvalím si, že jejich reprodukce má mít svou atmosféru /stejně jako snad nikdo nepustí Mačickou flétnu z amplionu do pochodu prvomájovým jásajícím davům.../ A proto bych nechtěl zažít /ted možná přeháním/ jak bude jednou Darinka s Daliborem Jandou zpívat jako hec třeba v televizním Silvestru Břehe má duše, Never more či Země tří alunců... třeba i jako hezký duet.

Trampské hnutí vzniklo jako protiklad snobismu, mášičství a šoufáčství. A je mi na něm sympatické právě to, že staví na duchu KAMARÁDSTVÍ, že je nezapojitelné a převážně nepochopitelné pro okolní svět. A to samé očekávám od trampské písně, dílka tohoto hnutí - že se ona ani její autoři nenechají svázat tímto světem, komercializací, moderní technikou, profesionalitou.

Že snad zůstanou "lidmi" a ne "hvězdami".

Předeskováno? ANO!

Davy
Týřovská lesie



Z CYKLU:

POVÍDÁNÍ
O NAŠINKÁCH
ÚZKOROZCHODKÁCH

A PRŮVÝCH TRATÍCH

PARNÍ RÁJ

VYCHYLOVKA

ANEŽ LESNÁ

HISTORICKÁ
ŽELEZNICA



Koncem minulého a počátkem tohoto století vyrůstaly u nás i ve světě jako houby po dešti malé železnice. Vedle místních drah, normálně rozchodných i úzkorozchodných, to byly dráhy zemědělské, průmyslové a také dráhy lesní. Mnohé měřily desítky a stovky kilometrů, nezpádka tvořily rozsáhlé sítě a některé jsou ještě do dneška v provozu. Parní mašinky tahají klády po kopcích v Rumunsku a Jugoslávii.....

U nás bývaly "řepařské" drážky neodmyslitelnou součástí cukrovarů na Nymbursku, lesní dráha existovala např. v Rečkově nedaleko Bakova nad Jizerou, každý větší lom, pískovna nebo důl měl svou železničku. Jejich nemilosrdná likvidace započala v padesátých letech, jednak se veškerá doprava převáděla na nákladní auta /tehdy byla laciná nafta/ a jednak byly v této době /vlastně to dodnes přetrvává/ novežovány úzkorozchodky za cosi zastaralého, nedokonalého, nedůstojného tak vyspělého státu, jako jsme my. Poslední výspou lesních železnic zůstalo u nás Slovensko, ale ani ono ne na dlouho. K 31.12. 1971 byl zastaven provoz na Kysucko - Oravské lesní železnici, v 75-tém dojezdila dráha ve Vápěši a s její likvidací se rozplynuly naděje na vytvoření muzejní železnice, nastal konec Povážské l.ž., po ní zbylo jen několik km

zerostlých kolejí a depozitář úzkorozchodných vozidel v Liptovském Hrádku, a pak přišel den, kdy na svou cestu vyjel poslední vlak poslední lesní železnice u nás. Bylo to 31.12. 1982 v Hronci. Kouzelné slovo rentabilita slavilo další vítězství. Naštěstí, v roce 1974, v vzniklé Muzeum kysucké dediny ve Vychylovce, vesnička ležící v trase bývalé Kysucko-Oravské dráhy, jejíž zbyteček - 8.km kolejí s úvratěmi - byl prohlášen za technickou památku. Stal se součástí budovaného skanzenu. Základ první muzejní železnice byl tak položen.

Kysucko - Orava.

1.ž. vznikla v r.

1926 propojením

dvou samostatných

lesních drah, kte-

ré byly nezávisle

na sobě vybudovány

v letech 1915-18.

Tato 10,5 km dlouhá

spojovací trať

mezi Erdůtkou a

Chmúrou musela

překonávat převýše-

ní 217,69m. Vzduš-

nou čarou je to

sice pouhých 1,5

kilometru, ovšem

svah překonávaný

za pomoci úvratí

dosahuje neuvěřitel-

ných hodnot /až

73% - pro srovná-

ní Tanvald-Harra-

chov je na sklonech

50-57%, zde je

ozubnice, kdežto

na všude jmenované

spojuje ozubnice ne-

ní. Zahájením pro-

vozu na této spoje

z vznikla jedna z nej-

větších lesních želez-

nic na Slovensku. V

roce 1927 měřila i s

odbočkami téměř

110km. Od následu-

jícího roku pak její

délka začala postup-

ně klesat. V roce

1972 byla trať s

vyjímkou úvratě části

anesena. Zachovaný

úsek byl dán do

užívání Kysuckému

muzeu v Čadci. Spolu

s výstavbou skanzenu

se na Vychylovce roz-

běhly práce na vytvo-

ření muzejní želez-

nice. Začali sem jez-

dit železničáři a pří-

znivci železnic z

celé republiky. Re-

konstruovali 3km trať

mezi Chmúrou a

bývalou stanicí Ku-

bátkovia, dále do-

hromady mašinky,

sehnaly vozy... a

v roce 1980 vyjeli na



vozu na této spoje vznikla jedna z největších lesních železnic na Slovensku. V roce 1927 měřila i s odbočkami téměř 110km. Od následujícího roku pak její délka začala postupně klesat. V roce 1972 byla trať s vyjímkou úvratě části anesena. Zachovaný úsek byl dán do užívání Kysuckému muzeu v Čadci. Spolu s výstavbou skanzenu se na Vychylovce rozběhly práce na vytvoření muzejní železnice. Začali sem jezdit železničáři a příznivci železnic z celé republiky. Rekonstruovali 3km trať mezi Chmúrou a bývalou stanicí Kubátkovia, dále dohromady mašinky, sehnaly vozy... a v roce 1980 vyjeli na první zkušební jízdu. Ve zkušebním provozu je dráha vlastně dodnes, proto se nejezdí pravidelně. Je-li uhlí a sejde-li se dostatek zájemců, nebo předem objednaná výprava, jezdí malá mašinka a jedním výpravním od brány skanzenu dolů podél potoka do stanice Kubátkovia poblíž odstavěného parkoviště a zpět. Zde se také do budoucna počítá s pravidelným provozem. Úvratě část, unikátní v Československu a ojedinělá i ve světovém měřítku, zůstane asi pro velké sklony dosažitelná jen pěšky, protože vlčky nemají jiné brzdy než ruční a to je pro přepravu osob v takovýchto podmínkách málo. Zajíždí se sem jen občas pro potřeby skanzenu - pro dřevo, nebo při údržbě trati.

V depu u vstupní brány skanzenu je uchováno několik zajímavých lokomotiv, drezína a tři osobní vozy. Toto depo slouží zároveň i jako dílna.

Nelze si nepostesknout nad osudem dalších muzejních drah u nás, a to: Velké Březno - Zubrnice, kde se zatím, bohužel, v osobních spo-

rech mrhá penězi i časem, a již obnovené Hronecké lesní železnice, kde schází provozovatel. Leť, snad i tento stav pomine a parní mašinky se rozběhnou po kolejích starším lidem pro radost a vzpomínku, mladším pro poučení a s nimi se vrátí kousek krásy nikdy nikam nepřehajících vláčků.

- Pavlíček -



galerie psanců

- kavče -

Není potřebné v případě Kavčete tuto psavkyni nikterak představovat. Vždyť, kdo by neznal roztomilé příběhy ježka, veveráka a další "lesní havěti" a neméně roztomilé kresbičky okořeněné jemným dívčím humorem.. Jedna povídka a tři kreslené vtipy - to je jen nepatrný zlomek autorčiny tvorby, a tak nezbyvá, než si slíbit, že toto nahlédnutí do autorčiny dílny není poslední.



pochoď malých ježků

Podzimní los, schouloný do mlhy a šelestu padajícího listí. Lesem se vlouče voveřák, za ním usínající ježek, toužící po zimním spánku, a s nimi se hrabe šest bodlinatých válečků - malých ježčků.

"To jsme dopadli!" zlobí se voveřák "mladý z druhého vrhu se nestarčíli do zimy vykrmit. Když přijdou takhle spát huboní spát, jara se nadožijou. Co dělat? Žoužel zalezla, lidi jsou pryč. A my potřebujeme jídlo."

Hledali, kde mohli. V opuštěných stáncích s občasem chrstí jen vítr, smutno je v chatách se zabedněnými okny. Zbytečným se ukázal nájezd na lední horolezce, kteří si ve skalách na suchém lnu vařili hrachovou polévku. Nedalo se jim nic ohledat ani vyloudit, na celý víkend měli právě jen tu hrachovku. Jeden byl měkkoj, měl tajně v kapse rybicky, ale o tom se nevědělo.

"Tak zbojvej trampové" rozhodl voveřák. Shromáždil si ježččky, pohlížel na ně s důvěrou a nadějí, kopnul ježku, aby ještě neusínal, a vyrazili.

Na jednom campu našli tři začínající trampské hudebníky. Z ohniště stoupá dým, opodál mají kytary, a mluví vousáč v maskáčovém kabátě:

"Připravit se na přehlídku trampských skupin není legrace. To není jako hrát na potlachu. Musíme mít pěkný název skupiny, a hlavně vlastní písničky. A Stormy pořád ještě nic neuložil."

"Protože mě nic nenapadá" brání se Stormy "nemám inspiraci."

"Koupili jsme ti na nádraží kafe a obložený chlebiček. To je k inspiraci málo?" obořil se vousáč.

Do hovoru se vložil třetí.

"Vymyslíme alespoň název skupiny. Co takhle Borovice?"

"Jo, a na přehlídce nás budou lidi mlátit šiškami!"

"Tak nějakou cizokrajnou borovici" navrhuje Stormy "to šišky neseženou!"

"A dost" zarazil je vousáč. "Chceme písničku. My už ji z tebe Stormy dostaneme!"

Polknul, a třetí tramp s tajemným výrazem vytáhl k z kapsy v kapesníku pečlivě zabalenou cigaretu.

"Koupili jsme ji za padouš od jednoho chlapa na poroně" přidružené hovořil vousáč. "Nekoukej, je to sparta, ale maskovaná. Uvnitř je prej hašiš. Dej si šluka, a inspirace přiběhne jak pejsek."

Stormy nedůvěřivě obrací cigaretu v prstech a říká:

"Vždyť je to sparta politá vonavkou. Musím?"

"Jen si zapal" vášně přitukal vousáč. "Pěkně si tu přivolávej představy, my tě nebudeme rušit. Skočíme omrknout, jak to vypadá v knajpě. Až přijdem, ať máš písničku hotovou. Víš, co nás ta tvoje inspirace už stála?"

Voveřák a jeho bodlinatý doprovod pozorně sledovali, jak trampové odcházejí, a jeden se pohodlně usakuje pod strom, snad podřimovat. U ohniště se povoluji žracíky.

"Nebudeme čekat na ně, mohli by k věčeri sníst všechno" řídí akoli voveřák. "Mladý upoutí jí pozornost toho trouby, co nechodí do hospody, a my s ježkem odutuháme zásoby. Přes ohniště nebude vidět."

Stormy odpočíval, přivíral oči a čekal, až ho něco napadne. Potom zableskl ustouplí tlapek, a už tu byli. Zástup stejných malých ježků. Pochoďovali kolem stromu, pěkně dokola, a ještě jednou kolem, a ještě. Až se z toho hlava točila.

"Jen ho nešetřete" povzbuzoval od žracíku voveřák. "Máme tu spoustu práce!"

Stormy neustále zavíral a otvíral oči, doufal, že se mu jožčata přece jen nakonec změní v krásné sločny, ale pořád nic. Jen jožči a jožči. Najednou vytřeštil oči, chytil se za hlavu, zařval: "Inspirace!" a hmatl po kytáře.

"Zmizte, už mu to došlo!" dirigoval veverák úprk vylekaných mláďat. Táhnul za sebou nadutý igelitový pytlík a dodal, že by ten trouba nemusel hejt před mladejma sprostěj.

Když se kamarádi vrátili z restaurace, našli Stormyho v pilné práci, s kytarou na klíně, papírkem a tužkou.

"Docela to jde" vzhledl roztržitě "píseňka se jmenuje Pochod malých jožků, a začátek je takhle:

Slapu listí, za mnou malí jožci
hlodáme si místo na pa spaní
na šachovnici světa my jsme pěšci
a hru nám otevírá svítání ...

Vousdř Stormyho pochválil, a šli si s dnout k ohništi. Tam na ně čekala záhada poloprázdných zračků.

"To je z té vaší cigarety" tvrdil Stormy "měl jsem halucinace. Nejdřív mě strašila všelijaká havěť, a potom jsem zřejmě v pomatení všechno snůd.

Pěkně děkuju za takový cigarety. To bych se taky moh probudit ženatej."

Celou noc trampové ryli v kytarách brázdu úspěchu nové píseňky, a malí jožci přibývali naváze. Muzikanti patřili k trampům, kteří opovrhují konzervami, a tak měli sýr, chléb, slaninu, syrové maso, sádlo a jiné dobré věci. Ráno ospalý ježek znalecky prohnátl mláďatům břicha, usoudil, že do jara vydrží, a šli se zahrabat k zimnímu spánku. Jožtů chvíli se v křoviskách pohybovalo a nudnášelo listí, a pak už bylo ticho, dlouho a podzimní, občas trhané doněkonečna opukovaného Pochodu malých jožků.

Hodit po vás šiškou, pomyslel si veverák a šel domů.

-kavče-

JE HEZKÉ, JAK DŮSLEDNĚ
BRÁNÍTE PŘÍRODU. ALE PODRÁPAT,
KAMARÁDA, ŽE NADÁVAL NA POČASI,
TO PŘÍRODĚ ORRAVDU NEPOMŮŽE!





SVĚT OČIMA

ŠTĀHLAVICE

42 - 43.9.

TOULAVEJCH KUMŠTÝŘŮ

Už od dávnověku se člověk, vnímající krásu kolem sebe, snaží zhmotnit nejsilnější pocity do kusu kamene, kovu, dřeva..., aby se jím mohl znovu pokochat či pochlubit ve společenství lidí, které ho obklopuje.

Technika ukládání zážitků se samozřejmě vyvíjí, ale zároveň prolíná s tradicí. Postihuje pocity trvalé /snad i věčné/ nad krásou přírody, ženského těla stává se moderní a prolíná se s viděním dneška a toho co nás každodenně obklopuje.

Ale budu konkrétní. Sobotní výstava v sále hostince ve Štāhlavicích byla třetí v pořadí - narodil od dvou předcházejících nebyla přímo specifikována /1. - řezbář, 2. - indiánská tematika/, a tak se tu objevil kreslený humor - a když říkám humor, tak toto slovo bylo v kresbách autorů zastoupeno v pravém slova smyslu a v šifri, kterou by opravdu mělo postihovat: vtipnost, nápaditost, neformálnost, jednoduchost v nejlepším slova smyslu a angažovanost nezpoutaná prosějvacími sejtý a když k tomu přidáme zručné a výstižné tahy kreslířů... díkobraš /lépe Díkobraž by asi světil bodliny a kdoví, možná, že by sávisťi opadal jak bříza v polovině listopadu. Humor tu byl zastoupen v samostatných blocích několika kreslířů a v kresbách dodaných T.O. Wampiera z jejich dnes již tradiční soutěže O placku smíchu. Trochu mimo rámec výstavy, ovšem v návaznosti nedělního startu Old boys expedition byla po pravé straně umlého sálu umístěna přehlídka dokumentů /fotografií/ z minulých čtyř ročníků této akce. To bych nebral jako zápor celé přehlídky, jen mne trochu překvapilo, že podobné /tedy ryze dokumentární fotografie/ se objevily v prostorách vlastní výstavy.... což je škoda, protože kvalit-

ních - uměleckých fotografií bylo dostatek a mnohé se na přeplněné panely nevešly. O to působivější na vás potom dýchá romantika snímků třeba v úvodu našeho plátku zmíněného Ládi Svobody. Samostatnou kapitolu tvoří řezbáři. Před jejich uměním symbolicky smeká i ten, kdo širák nikdy nenosil. Dalo by se samozřejmě mluvit o dílech zdařilých nebo jenom dobrých... ale na to nemám to správné oko. Zaujaly mne všechny vystavované práce, počínaje sadou dřevěných dýmek až po velké plastické obrazy. Objevily se tu i "běžné" potlachové placky. U jednoho stolku na mne padnul trochu spín... to když si člověk uvědomí, že ty tři malované placky Peteho jsou vlastně asi poslední, které spatřily světlo toho našeho malovaného světa.

Samostatnou kapitolou výstavy by mohli být grafici a jejich díla. To jenom tak člověk třeba večer při kávě naslouchá o tom, kolik práce... "Jenom" taková sranda jako je pasparta... to si stačí potom "jenom" všimnout, jak ladí a zdůrazní vlastní grafiku takovej "blbej" kvalitně uštědlanej rámeček. No a s omluvou všem autorům, které tady jmenovat nebudu, protože moje paměť je děravá a já si jel do Štáhlavic především vorazit, bych jmenoval ještě dva. Prvním je tak trochu bohém - Petr Šlosar, jehož vidění barev a široký záběr námětu mne natolik zaujal, že kdybych měl odlovat cenu krále výstavy, asi bych neváhal. Jeho práce se objevily zkrátka výstavy. Zajímavostí je, že mnohé na svých vystavovaných kouscích dodělal někdy kolem druhé hodiny ráno před sobotní výstavou. A když jsem se zmínil o širokém záběru, posuňte sami: Olej na kruhovém podkladu - dalo by se nazvat zátíží lesní cesty s pohledem do březového háje, potom skoro sci-fi - rovněž olej na kruhovém podkladu věnován T.O. Komáři, nebo grafické listy - velice jemný decentní záběr na zákoutí Malé Štrany kombinovanou technikou nákresu a kovotisku, grafika s námětem Přesčného kamene a grafika nechaná na subjektivním posouzení diváka - já bych to nazval, asi jako "stáří" nebo "kořeny života".

No a tím druhým, tím je Marko Čermák. Mimo známé ilustrace se zda objevily i Markovy akvarely /v nedávné době vystavované na Křivoklátek/. Ačkoliv příliš akvarelem nefandím, tyhle práce si mojí pozornost získaly. A to z dvojího důvodu! zobrazovaly kraj, o kterém si myslím, že jej důvěrně znám, čímž mne vyvedly z omylu, protože jsem si uvědomil, že se do něj mohu neustále vracet a hledat i objevovat nové a nové pohledy. A o to víc se smát ho bránit. Ten druhý důvod je zcela prostý: jako bezpečně poznám Markův ilustrátorský rukopis, poznám nyní i jeho akvarely, protože mají v sobě něco tak specifického a vyjimečného od běžných dílem předhazovaných kousků, že se dá hovořit o skvostech v tomto druhu umění.

Mohl bych černě nanášet řádky o následujícím ohni či zahájení..., ale jak jsem již předeslal, jel jsem si do Štáhlavic odpočinout a tak s nasazenými růžovými brýlemi jsem si odvezl domů jen to dobré. Navíc jsem pronikl trochu do zákulisí tohoto podniku a tak vím, jaká hrstka lidíček na všem tom, co jsme my konzumenti prostřednictvím svých kukadel přijímali, mákla a mě nezbyvá, než té hrstce kamarádů poděkovat za pěkný zážitek.

Smrk





SVĚT OČIMA TOULAVEJCH KUMŠTÝŘŮ



JIZERSKÁ

NOTA 1987



Je všeobecně všude názor, že nejkrásnější roční období v Jizerských horách bývá podzim. Snad proto před 6ti lety přišli liberečtí milovníci přírody a trampských písniček s nápadem pořádat autor-skou přehlídku Jizerskou notu vždy v měsíci, kdy se listy zbavují stovkami nejrůznovějších odstínů a kombinací barev, v lesích je slyšet jelení troubení, kdy modré dny a již slabým sluncem lákají pouťníky na pochod divokými hvězdami buků a dominantu Hejnic - Ořešák je na dosah ruky.

J. - 4. 10. se J.N. v Hejnicích konala poasedmá. Ročník to byl opravdu šťastný. Počasí vyšlo na jedničku a v historii festivalu se stalo prvně, že ošlely všechny přihlášené skupiny. Byly to Trampoty - Červená Pečky, Regenerace a Trdlo - Pardubice, Promíte - Slatinný, Sekvoj a Handlíři - Praha, Vagony - Kraslice, Roháči - Loket nad Ohří a Trepka - Nejdk. Pořadatelé TJ Autohrzdý - Hejnice, spolu s libe-

reckou TO Jitro připravují program vždy na oba dva dny, jak už se stalo zvykem, písničky od vody, ohně, tuláckých tratí a proslavených cest i letos se rozezněly hejnickým kinem na donoledných recitálech. Prodvozem byl Jiří Zeman s osobitým systémem pro vytvoření záječné atmosféry. I když byl program non stop, jistě nikomu neulla návštěva fotografií z minulých ročníků. Mezitím v sále Perun probíhaly zvukové zkoušky, aby v 15.00 hodin mohla Trepka otevřít festival Vánkou. Všechny diváky mohutným Ahoj! pak přivítal konferenciér Jiří Čáry Hantl z Prahy a došlo i na lonké oceněné písně.

Jizerská nota je festival zaměřený na původní trampskou píseň, když pro zpestření musí každá skupina nacičit /přes prázdniny/ losovanou píseň od jiné účastné skupiny. Součástí vstupenky byl i letos anketa lístek, na který v průběhu soutěže diváci sami zaškrtovali nejlepší píseň a skupiny večera. Čtyřmi romanticky laděnými písničkami se jako první představila Trepka a hned poté Sekvoj a jistým trohla-sem a vynikající šlapovou basou. Regenerace je sdružení rodiny Vavřínů, složené z otce, matky /pro bolest zubů nedorazila/ a dvou 17ti letých synů /dvojčat/, v jejichž tvorbě se po textové i hudební stránce setkávají výpovědi dvou generací. Začínající skupina Promíte si své vyjádření teprve hledá oproti Vagonům, které mají za sebou úkast na celostátní Portě i nahrávku na gramofonové desce. Bez harmonikáře zněly uceleně, originálně a nevtrávé mile. Roháče známe také z Aerných



TRAPSAVEC '87



Výsledky letošního literárního klání autorů, kteří do báglu na zádech obvykle přibalují bloček papírů a něco málo k "zneuctění" jejich bělosti, jsou tedy známy:

ZLATÝ TRAPSAVEC: Iva Synáková /Tapi/ - próza "Hledání cest"

začátečníci

PRÓZA	I. cena	Jan Kešner	- "Nabídka"
	II.	Jiří Pala /Spisovatel/	- "Osun"
	III.	David Kohout /Davy/	- "Boží mlýny"
POEZIE	I.	Petr Lienert /Pete/	- "Před zapálením ohně"
	II.	Jan Podojil	- "Pakelitovi andělé"
	III.	Helena Vyoralová /Žába/	- "vlčí"

Na druhém místě je původně uváděna báseň "Věřím" - sborníček Trapsavce.... V závěru ŠS č.10 se objevila zmínka o tom, že tato báseň je plagát, což nám bylo následně potvrzeno v dopise od Belmonda / originál - W.Whitman /. Takže poezie začátečníků je výše uvedena v posunutém pořadí.

pokročilí

PRÓZA	I.	Karel Čížek /Cais/	- "Závod"
	II.	Mirek Valina	- "Dvanáctérák"
	III.	Pavel Kukal	- "Horská silnice"
	III.	Michal Schwarz	- "Akord"
POEZIE	I.	Roman Lohner	- "Ani bych neplácal kolem sebe"
	II.	Standa Zárybnický /Houla/	- "Akutní droga"
	II.	Iva Synáková /Tapi/	- "Souboj s Poezií"
	III.	Richard Homolka	- "Přání"

Tolik tedy přehled prvních cen. Na stránkách Poutníka se objevuje poezie i próza mnoha autorů, mnohé z nich jste si oblíbili... a někteří z nich se i objevili v přehledu výsledků do 10. místa: Jan Hecek, Pavel Vinklát /Děčko/, Hanka Hosnedlová, Smrk, Trheč, Pillíček... no, ale dost přehledů a výsledků, dejme slovo jednomu z porotců:

ČTENÍ O TRAMPSKÉM PSÁNÍ, LETOŠNÍHO TRAPSAVCE NEVYJÍMAJE

V oficiálním tisku jsem několikrát četl názor, že "Trapsavec je mladší literární sourozenec Porty". Tak s tímhle zkrácením rozhodně nesouhlasím. Trapsavec je záležitost veskrze amatérská, bez bombastické reklamy módních superfestivalů a samozřejmě zcela bez podpory ústředních orgánů. Je to skutečná "všech vandráků literární múza", která vděčí za svou existenci spontánnímu nadšení hrstičky organizátorů a partě autorů, kteří tvoří a posílají svá díla. Navenek je prezentován Trapsavec jako soutěž. Osobně mám daleko spíš pocit kamarádké party, co se občas sejde na slezině, poklábosí, předvede si navzájem své výtvary, pokritizují - a ta soutěž, hodnocení a ceny, to je spíš mimochodem. Takže psát o Trapsavci jen jako o soutěži, to se mi moc nechce. Spíš vyjádřit ob-

div a úctu k neúnavnému dřičství a obětavosti, a jakou byl /nejen/ letošní ročník připraven zásluhou prakticky jediného člověka: Belmonda z Brna. loňský ročník připravoval Víta také téměř sám.

Letos přišlo 409 prací. Porota prvního kola /Belmondo, Georgína a Silence/ vybrala pro postup do druhého kola 148 prací. Porota druhého kola /Kavče, Cimburá, Kutloch, Honza Dobiják a Ještěř/ vyhodnotila vítěze. Vítězové budou oznámeni v TO MS, zmíním se jen o absolutně nejlepších pracích ročníku, protože "Hledání cest" autorky Ivy Synákové - TAPI z Brna. Obdržela nejvyšší cenu, Zlatého Trapsavce. Kvality této prózy byly potvrzeny i udělením Ceny psavců, což je ocenění, které dávají sami přítomní autoři vystaveným pracem ještě odpoledne před vyhlášením výsledků.

Letos se do soutěže vrátila "stará" psavecká garda, pamětníci začátků Trapsavce, mnozí z nich přijeli i na oheň. I když se všichni "neumístili", tvořili tito lidé nejsilnější autorský základ Trapsavce i všech trampplátek, co jich je a bylo. Čtivost jejich dílek nevzkličila z nějaké osobní geniality, daleko spíše je plodem časté vzájemné konfrontace ať při psaveckých slezinách nebo na stránkách různých plátek. Taková konfrontace ovšem dnešní mladé psavecké generaci zatím chybí - ale vypadá to, že se nějaké psavecké sleziny budou zase dělat. Setkání psavců jednou za rok je pro psavecký růst trochu málo.

Seminář před ohněm: živá diskuse o všem možném okolo psaní. Kdekerý oficiální seminář nebo školení by takový proud názorů a nápadů mohl závidět. Na jedné straně konstatujeme kladnou kvalitu prací zřetelně rostou a směřují ke čtivosti, vyslovené špatných prací přišlo letos minimum. Na druhé straně názor vyslovený Kavčetem /za většinové podpory/, že sice bylo vskutku z čeho vybírat, ale do Trapsavce se stále víc dostávají práce s výhradně "civilními" náměty, připomínající rubriky ženských časopisů, Manželskou poradnu nebo Červenou knižovnu naší babičky. Vyhňeme se ale zmínkám o kvalitě a zůstaňme v dimenzích "trampský-civilní" námět. Trapsavec se neuzavírá netrampským námětem. Jenže ty mají možnost daleko větší publicity a soutěžení v "civilních" soutěžích a přehlídkách. A naopak: trampský námět bude vždy srozumitelnější čtenáři trampovi, netrampská čtenářská obec je přijímá zřídka-kdy. Proto Trapsavec vznikl: jako literární fórum pro trampy.

Historie trampské písničky má své protagonisty a jejich dnešní pokračovatele. Stejně tak by měla mít své pokračovatele i trampská literatura. Samozřejmě nelze považovat za trampský námět jakýkoliv příběh, narychlo převlečený do maskáčů. A nakonec nejde o převlékání námětů, příběh by měl být psán "srdcem" trampa.

Z příběhu musí číšet filozofie, postoje a životní styl, charakteristický pro trampské nazírání světa, lidí, problémů.

Tramping je stav duše, když budu citovat Mikiho Ryvolu.

K vítězným pracem není moc co dodat. Svě názory si autoři vyříkali s porotou při semináři. Jen prózu "Horská sílnice" bych rád uvedl jako příklad toho, co do Trapsavce nepatří a co bylo vyneseno na stupně vítězů matematickou "objektivitou" součtu bodů -ale to už polemizují.

Z neuvěřitelných prací se mi velice líbily věci od kluků okolo Týřovského Herolda: Dayyho "Boží mlýny" dostaly třetí cenu, Trhač a Pillíček obsadili s prozami "Camp Old Ponzana" a "Dobrou chuť" 8. a 9. pořadí. Z poezie mi zůstává v paměti Smrkova "Vzpomínky které nereznou" a "Smrt za lásku", dále "Kam chodí umírat mě" a "Pavla Poltána, "Lovci perel" libereckého Děčka, "Evergreeny" od Houly... na druhé straně se najde dost dobrých námětů i mezi dílky vyřazenými již v prvním kole. K dokonalosti jim ovšem schází zajímavé zpracování námětu, které upoutá čtenáře, a další začátečnické bolístky.

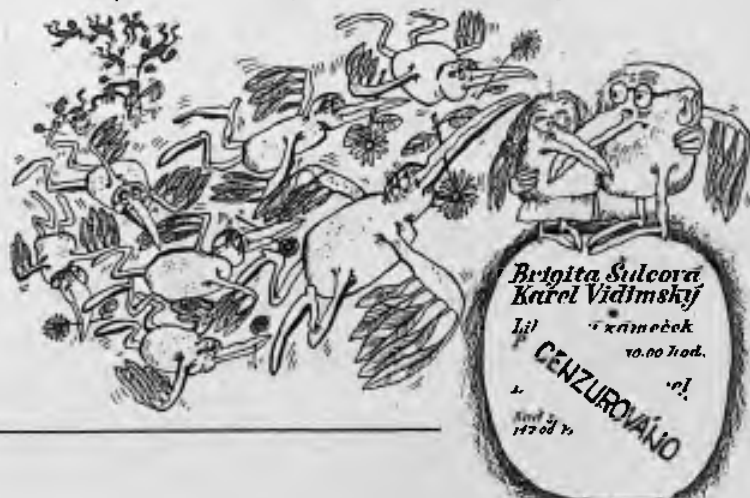
Oheň byl jako bývají trapsavecké ohně: četba vítězných prací a předávání cen přítomným autorům bylo prokládáno písničkami. Kytary si ale neodpočinuly až do mlhavého rána přičiněním Čity, Káčí, Juana a Žraloka i dalších.

Skončilo letošní setkání party kamarádů - psavců. Právě pro tuto zvláštní atmosféru, v níž kamarádství a nadšení je opravdové, nepředstírané na povely od mikrofonu, kvůli lidem co přichází ve znaku tužky a babiho léta, se na další setkání psavců moc těším.

- Ještěr -

Zvadlo na slavnostní oheň Trapsavce, který proběhl 19.9. v údolí Říčky Brtnice, je z dílny Belmonda.

V závěru SS č.10, se objevila zpráva, že po trapsavecké slezině, těsně před odjezdem rozdali Cimbura s Kytkou svá svatební oznámení. Vedace Poutníka si dovoluje uvést na pravou míru další řádky této zprávy, kde se hovoří o tom, že tak bylo učiněno záměrně, aby se v nastalém zmatku nenalezl čas něco Cimburovi rozmlouvat... Ano, bylo tak učiněno záměrně, protože od loňského Trapsavce, kdy si Cimbura odvážel několik trapsaveckých ocenění a rozkřiklo se, že jest ještě svobodným, konala se nepřetržitá dívčí invaze na všechna místa, o kterých bylo známo, že jimi Cimbura byl jen projížděl. A nedokážete si představit, co udělá s lidskou důstojností třeba jen hrstička vousů vytržená na památku.



HUMOR

KOŘENÍ ŽIVOTA



PŘIŠEL PODZIM. NÁPOJ Z TRNEK PŘEPÁLIL MU HRNEK !

VIEŠ URČITE, ŽE TA BUDA
JE NA TOMTO MIESTE ?!



NO A ZIMU MÁME SKORO ZA DVEĽMA

A MNE SA VČERA ČOŠI ZDALO,
ŽE NIEKTO KLOPE NA DVERE!



KOUROVÝ

Příběhy Toma Kečupa a
jeho přítele psa Vorčestra

Miki Ryvola
11. Johnki

SIGNÁLY

Povídám, že Kečup s Vorčestrem mají zlatý srdce a nedám ani vystřelenou patronu za to, že některý z přítomnějších gentlemanů si myslí něco jiného. Takhle jejich zatracená добрta se za nima táhne jak barva za mizerně střeleným kojotem a každé, kdo vo ně někdy vočima zavadil to musí tutově podepsat.

Teda ne že Kečup nedovede bejt pořádně vostraj hoch a Vorčestr jak-bysmet, když potřebujou, to bych vo nich nechtěl tvrdit. Každé tady ale ví, jaký měl hodný a mírný voči, třeba tenkrát když v noci vynášel limbovýho Partáka ze salónu U Puchejše hlavou dolů, von byl Kečup dokonce milej a hodnej, i když načapal mladýho Franka, co ho tady menujou Rychlý prst, jak mu tahá přes plůtek žvejkačkou na klacku první vajíčko vo slepice Anabely, co se na něj tyhle dva kluci těšili půl roku. Vočítý svědkové tvrděj, že když ho tenkrát Kečup s Vorčestrem dopohlavkovali na náměstí v Oudolí, měli takový měkký a povznesený keichy, že si Zuzana vo Hořejšího Slima myslila, že Kečup de do sebe a na starý kolena učí toho spratka evangelium; a než se to vysvětlilo, půl Safránovýho oudolí s nima mluvilo se sklopeněma vočima a greenhorni dole vo řeky Kečupovi zase začali vykat.

Jáku, vo tyhle jejich měkký nátuře se daj prokecat celý noce a já bych byl hrozně nerad ten jeden, co z něj ty druhý bolejí uši, páč je vo rána unavuje řečma vo věcech, který všichni znaj líp než svý fajky.

Esli ale eště vůbec stojí za to přihodit něco na tu hromadu, tak je to určitě tahleta story vo tom, proč pes Vorčestr chodí vo jistý doby jedním uchem polovičním, a proč má Kečup dycky ve velkém vedru bíléj nos. Protože tenhle příběh zná vopravdu jen pár střejch usedlíků tady z Oudolí a potom už jen ten jistej, co mi to vyprávěl minulýj týden u Burkovyho napředla, říká se mu tady Mrtvý ucho a z tý svý boudy sem do Oudolí slejzá tak akorát jednou za rok pro soudek kořalky.

Vona tadlencta story je totiž ten správnej vršek na povídání vo zlatejch tlukadlech starýho Kečupa a psa Vorčestra a myslím, že byste jí měli slyšet.

Každé z nás si ještě moc dobře pamatuje, že ta poslední zima tady ve okolí nebyla žádná legrárka pro náky tyhle zelenáče, co se tady vobčas ukážou s takovým tím pytlíkem, co mu říkáj "apací vak" a hlavně s plnějma hubama tlustejch řečí, jako "zatraceně", "k čertu" a tak, a koufej cigárka ze zlatejch krabiček. Tadyhle Pete se myslím do dneška neudrží smích, když si vzpomene na tu fúru sněhu, co mu shodila střechu do postele. No a když to začalo, a nedám moc za to, že to byl desátýj den v listopadu, Kečup se takhle ráno šourá pro vodu, nemůže votevřít dveře ani za nic, zavolá Vorčestra, hmožděj se s tím půl hodiny a když se jim to povede, koukať celý vyžděšený, že jim na prahu leží třicet čísel kvalitního zánovního sněhu.

"A sakra", povídá Kečup a Vorčestr nejapíš polyká na sucho, páč tyhle bílý věci, anevlášť, když jich je tolik pohromadě, nejsou žádný jeho gusto. Kečup si sednul a chvíli přemýšlel, jak už je jeho starý zvyk. Pak si prohrabal cestu ke slepicí Anabele, voďnes jí ke krbu a ešte ztvrdlýho Vorčestra probudil dalším řečením vo tom, že sebou musej pořádně mrknout, esli chtěj stačit udělat dříví, dokud to de. Pak si na to udělali řádkou snídani z vajíčka, co Anabela pustila mimofádně děsem z tý zmy, a kusu špeku.

Jak tak žvejkej a koukej našťvaně voknem do toho bíla, Kečup najednou praštil nožem, vyskočil a vtevřel vokno dokořán. "Hele, Vorčestre," povídá, "cože se Mrtvýmu Uchovi tak divně koufí z komína?" Vorčestr se plnou hubou zabručel něco vo zatraceným kořalským Mrtvým Uchovi, ale přikolibal se k voknu, vylez na lavici a mrknul se přes Medový Oudolí nahoru k Druhému tunelu, co tam má Mrtvý Ucho svůj rozkřápnutý barák.

"No jo," poufí Tom voči přes bílý stráně. "Je to náky divný, hochu..." Tom vejral jak sova, ale pořád se mu to nechtělo líbit. "...dycky jako-by vyfíl kouf a zase nic... sakra to je divný..." Tom zaštrachal v bedýnce vod střeliva, co tam kluci léta schovávaj takový ty starý potřebný krámy a vytáh skříčko vod brejli, co vo něm prohlásoval, že je lepší jak námořnické dalekohled. Vodtahoval ten střep důležitě vod voka a zase si ho strkal až pod vobočí, aby jako Vorčestr viděl, že tím umí dobře zacházet, ale Vorčestr měl akorát vítr z toho, že si Kečup vyfíne voko. Najednou se Tom votočil jako chřestejš po nýši a upustil ty poloviční brejle na zem:

"Smazjá, člověče, von signalizuje vo pomocí!!!!"

No jo, to nebyla žádná kor legrácka. Je pravda, že vod tý doby, co tady kluky naučil různý hejblata a signály ten žlutěj chlap, co vo sobě vyhlásoval, že je šéf nějakýho zapomenutýho indiánskýho kmene tam vzadu za Kostrounem, tohle nikdo vážně nepoužíval. Vono to taky, abych pravdu řek, bylo dost makačky s dřívím a dekama a tak esli je někdo dıvej do makačky, tak to asi nebude kluk tady vod nás z Oudolí. Když ale Tom uviděl nad blejkavým sněhem ty černý fláky koufe nahof v prámky, myslím, že by to musel bejt nikdo jinej, než ten starěj dobrák, aby se nesebral a nešel na věc.

A tak tu snídani ani už nedojedli. Kečup vobratně sundal ze zdi starodávný sněžnice, co je v životě neměl na noze, natáh ostrovní bobří čepici, Vorčestrovi vobali břicho svetrem a zabouch vokenice. Pak do sebe hodili skleničku kořalky a ešte jednu, zaštrčili závoru a začali se hlemejždit sněhem tam, co ešte navečír bejvala docela slušná cesta.

To bylo ráno a sluníčko počítám pěkně svítilo na ten bílej kabát, protože byli docela veselí a moc bych za to nedal, že Tom broukal nějakou tu vodrhovačku "Přijde brzy sladká Suzi" nebo "Vzdálenej domove", co se vyfádá dole v baru u Vermuta. Taky Vorčestrovi se to docela zamlouvalo, i když flekama coudral břicho ve sněhu. Tom se pajdal na sněžnicích jak eskymáckej šaman a Vorčestr se pochechtával stopu za ním. Byl to docela hezkěj vejlet. V dírách mezi smrkáčema nahnutejma vod bílý deky se jim vobčas nahof v prámky ukázala bouda Mrtvýho Ucha. Zastavili, koukli, jak z komína bafnul černěj signál a šupajdili dál tak rychle, jak jen to v tý studený šlehačce šlo. Někdy kolem poledního se začali škrábat nahoru k tunelu. To už se čochka votrávilaa místo sluníčka si na ty dva blázný začala lehat řácky černá duchna, pěkně nacpaná sněhem jak sedlová kabela po vejplatě. Kečup si taky už dávno nebrukal a Vorčestr měl nohy vobalený ledem jak čtyři bílý dýně. A taky včetejrek se rozjásal, znáte to sami, co umí v těch končinách. Vorčestr zamukel a zastřil se zapíchnutěj do závěje. Kečup ho votráveně vyhrabal a na chvílku si sedli. Nebyl to už zrovna veselej pohled na ty dva. Tomovi ztvrdly fousy, sněžnice ležely půl míle dole za nima a Vorčestr se třás jak jednoróček prvně pod sedlem.

"Hele hochu, teď už se nemůžem vracet," povídá Tom Vorčestrovi udejchaně a nalil mu poslední hlt kořalky. "Čítám, že se z toho černýho bláznince ještě něco semele." Vodhrnul bílý fousy a starostlivě se vysmrkal do červenýho kapesníku. "... a k Druhému tunelu je ešte flák cesty." Vor-

čestř zařnučel. Měl tý záchranný expedice tak akorát a začalo se mu stějskat po krbu. Seděli a dejchali.

"Smarjá, my tady sedíme a von ten Mrtvý Ucho tam třeba natahuje bačkory!!", řval najednou Tom, vyskočil a vrh se znovu do závějí. Vorčestra s brekem za ním a aby to bylo funusově úplné, vítr ještě trochu přidál a hodil jim za krk slušnou chumelenici. Nemohlo bejt dlouho po poledni, ale tma už byla moc černá.

A vypadalo to na to, že čert teprve v týdle chvíli začíná fasovat černý trumfy. Vichřice začala na ty dva zkoušet svoje nejvošklivější triky. Sněhovej vlak jim zezadu přejel přes vohnutý záda jak stádo splašenýho dobytky a voddupal nahoru do průsmyku. Chvilku bylo ticho a Tom s Vorčestrem se prohrabali pár stop dál. Ale to už bláznivej mašinifira vatočil s ječením kolem vrchu a s parádním vřeštěním to sypal zpátky. Kečup nestačil zavřít hubu a jak ho vítr nafouk, vypadal chvíli jak rybí měchejř. Vorčestra ta pecka zapíchla hlavou do závěje a zahrabal nohama ve vzduchu. Nafouklej Tom měl v tý bílý tmě dojem, že kouká na větrnej mlejv ve čtyři ráno, když vod řeky táhne mlha. Když se vítr pořádně nachechtal těm svejm hloupejm vtipům, zkusil to jinak. Rozpálil to zrovna do průsmyku a jak šmejknul bokem vo násep dráhy, roztočil se s voškli-vým skučením jak křinolina, že ty ubohý kluci byli na dně toho trychtejfe, nemusim snad ani povídat. A teď do toho vítr pěkně šlápnul. Toma to začalo zvedat a najednou cejtíl, jak visí šeset stop nad strání. Rod ním se kutálela bílá koule s Vorčestrem uvnitř. V tý chvíli vítr zavřel hubu Tom spadl dolů a svejma kanadama rozmlátil na Vorčestroví všechno, co eště zbejvalo zdravýho. Stačil jen chytit uvřeštěnýho Vorčestra kolem krku a rodeo pokračovalo. Teď zase trochu jinak. Vějteřek svištěl stopu nad zemí hezky vostíře do strání. Přilepil je jak mouchu na zeď a moc za to nedám, že popolezli půl míle po kolmý skále dřív, než by jeden zapálil fajfku. To už se začaly rejsovat vevánici smrkáče kolem tunelu a vichřice se lekla, že jí Tom s Vorčestrem pláchnou. Sebrala teda všechny síly, co jí zbejvalo, pořádně se nadejchla a pak to pustila. No letěli hezky, jak babí léto a rovnou mezi stromy. Kečup ještě stačil vomrknout ten smrk, co na něj letěl a zavřít voči. Pak se vo něj vopřel čelem a v hlavě mu rozkvetly náramně krásný, žlutý a červený kytky, co jim v létě rostou kolem boudy tam dole pod vrškem Kostrounem. Bylo mu najednou fajn a teploučko. A celej ten blázninec mu moh bejt ukradenej.

Vorčestr se eště tak akorát stačil přitáhnout po břiše k Tomovejmu nohám. Vichřice sprostě nadávala, sházela na ně celý vagóny sněhu. Bylo jim to už jedno. Zapadanej Vorčestr měl před zalepenejma vočima velkej kotel rogu a začal se blaženě usmívat. Kečup se probudil a zalitoval jenom jedny věci - že si nemůže eště jednou zapálit fajfku. Pro klid zašátral v kapse po sirkách zmrzlejma rukama. Trochu se mu to ve vospalý palici zavrtělo - ten strom co se vo něj zastavil byl pořádně širokej, protože kam Tom šáhnul, všude pod sněhem narazil na dřevo. Pak mu pomalu došlo, že smrkáče nebejvaj vohoblovaný. To už hrabal pěkně rychle, skoro jako Vorčestr v dobách svý nejlepší formy. Našahal vopuchlejm rukama dřevěný schůdky a Vorčestr vtevřel užasle jedno voko, páč pvoťi tomuhle Tomovému fvaní byl blizzard silnej jak šípkovej čaj.

"Vorčestréééé", překřikoval Tom ledovej vítr, "sme u boudy... my ho zachráníme!!!" Čítám, že kdyby Vorčestr byl aspoň drobet schopnej, tak se zachechtal. Jak to tak vypadalo, mohli v týhle chvíli zachránit eště tak mouchu z flašky medu. Ale chechtání mu náck nešlo. Zavřel zase voči, ale než usnul, šlo mu hlavou něco vo tom, že Kečup je pěkněj kousek pitomce.

Mezi tím Tom vodhrabal dveře, vopřel se vo ně, chvíli se hlemejždil a když to ruplo, sesypal se po hlavě do boudy jak lavina. Vorčestra vtáhnul za sebou dřív, než si to vichřice srovnala v palici a eště tak akorát st stačil přirazit závoru. Pak si sednul na zem vedle vomrzlýho Vorčestra, z kterýho se začalo kouřit jak z fajfky a podíval se kolem.

No, myslím, že měl na co koukat.

V boudě bylo vedro a krb hvízdal jak vlak s dobytkem, když se šourá nahoru do průsmyku. U krbu se válel Mrtvý Ucho a blbě se pochechtával.



Vedže stál soudek s kořalkou a esli se Tom nemejlil, moc v něm už nezbývalo. "My ti deme pomoci!", povídá Tom tupě a ledový fousy mu slabě zacinkaly kolem huby. Vorčestr zachrápal a z huby mu vystříkla voda. "Chm", zachrchlal Mrtvý Ucho pořád s tím blaženým ksichtem a Tom poznal v tuhle chvíli, že tak moc napumpovaného chlapa už asi ve svém životě neuvidí. Asi mu to přišlo líto, protože vzal tu lihovou bažinu za usměvavé oblíčky a vrazil mu dvě velké sacky. Tohle Mrtvý Ucho rozjalo. Nalil si ze soudu, vykloktal pátku plecháče a zbytek vychrstnul do krbu.

Plameny vylítly jak vosy, krb se nadmul modrým vohněm, pak se etzašně zakouřilo a komín vycuc ten černej vblak, co zbyl z kořalky.

Mrtvý Ucho zamžoural červeněma vočičkama a namáhavě zařečnil:

"Zatrace...zatraceněj Vermut...za...za...zase mí dddal špi...špi...špinavou ko... ko...kořalku...syčák pra...pra...prašivej..." a škytnul, až bouchnul plecháčem vo podlahu.

Kečup vyvalil oči, popad hrnek, nalil kořalku a celej ten vobřad zvo-pakoval. Kořalka vodčoudila do komína. A eštš jednou. Potřetí už kořalka skončila v jeho krku.

Vichřice brečela. Vorčestr chrápal v louži vody a Mrtvý Ucho se po-chechtával se zavřenýma vočiama nějaký svý lihounský legráccce.

A Kečup Tom sedí u stolu a čumí do země. Vždycky, když se mu z fousů utrhne kousek ledu a klepne vo podlahu, bouchne se Tom pěstí do čela a zachraptí:

"Kouřovej signál...kouřovej signál...kouřovej signál..."

"No a to je počítám konec tý story vo Kečupovým bílým nosu, Vorčestro-vým jednom uchu a jejich dobřejch srdcích", řek koroner Remington a rázně převrátil prázdnou sklenici na stůl.

M.R.

zále Em...

Podzimně-zimní čtení Poutníka se nachýlilo ke bonci a nám nezbývá, než vše doplnit zprávou o tom, že s dalším vydáním našeho plátku se ohlásíme u příležitosti Silvestra. A tak se mějte zatím co nejlíp to půjde... na cestách i na kempech, srubech a chatách. Dovolíme si jednu radu, až se dolu na zem snese fůra sněhových vloček a vysypou se kbelíky minosů - vy usednete k roztopeným krbům a v dobré vůli naplníte číše a hlavy ve smyslu "in vino veritas", vězte, že nejenom ve vínu je pravda, nehleďte na to, že Alcaeus žil zhruba před 2600 lety a nemohl poznat kolik pravdy lze najít v rumu.

Vaše redakce

RECEPT NA VÁNOČNÍHO KAPRA

Protože jistě patříte mezi odpůrce hromadného vybičení našich rybníků, zakupte v obchodu fláckotu vepřového, které nakrájíte na plátky, naklepe-te a osolíte z obou stran. Okořeníte roztlučeným jalovcem a potřete medem - celý plátek zabalíte kousku slaniny nebo špeku a opékáte nad ohněm nebo smažíte na pánvičce. Kdyby přeci jenom zvítězila chuť na rybu, přidejte na pánvičku trochu oleje nebo tuku. Podává se s chlebem a rumem.

Dobrou chuť.

Máte obtíže se sháněním dárečků pro své blízké i vzdálené? Nevíte si rady, neznáte správný vkus svých kamarádů? Kam se vydat na nákupy? Čím potěšit a čím překvapit?

CO ?
KAM ?
JAK ?
KUDY ???



KUDY !!!!

Velmi praktická 2250
zahradní stříkačky



různých druhů, hoří se k postřikování stromů, keřů, růží, závodů a k rojení včel.

Hadice konopné i gumové k účelnému roštění, dle způsobu a patřičným šroubením a rozstříkovači.



Novinka! Plyní tlakostrojky
do min. nožiček a strážky na
sláčení písa do lahví.
Stříkačky na vyplachování lahví
i s odvrácením špičky vody vytváří
Josef Lux v Chocni (Čuby)
Výruba zabírátek i potlaček
stříkaček a hasičských výstrojů

„Vzněcovač lásky“



Parfum vyrobený zvláště pro elegantní
odměny mužů, drahocin
a ženských pokoleníptina
saccharinující libé vůně.
„Vzněcovač lásky“ jest
intimismem neodolatel-
ností v dámské společ-
nosti. Dámy jsou tímto
parfummem přilom-kout-
jeny. Cena 2 Kč 50 —, 3 lahve
Kč 12 —, 6 lahví Kč 35 —, 12 lahví Kč 65 —.



**Kožené zboží,
cestovní potřeby**

Bob. Huňatý v Praze,
polic „Lucerna“, Passage.

Nejněžnější vánoční dárek



jest hračkář kanárek.
Kdo chce takového mít,
do villy „Kanaria“ musí jít,
tam jich na sto veselé
ve dne i večer pje.
Žluté, oranžové, zelené,
jaké kdo si máti přeje,
od drskosti korun výše,
hyste „ochli koupiti spíše.
Pápete se proto honem,
než odletí s aeroplanem.
J. B. FAJFR, nejvyšší chov kaná-
ků. PRAHA-LETA. Vše Ka-
naria, ul. ciheln. dr. Ovesčická ulice.



**BLUZY pro
dámý
Václav Souček**



Velice zajímavé KUKÁTKO

a neprohlášený vynálezem obřadů
Jen pro dámy. K tomu 50 ve-
lice pikantních fotografických snímků
odborné. Jádru obřadů kukátka jest
zvláště cenné, objevují se obrazy vso-
plněné a nadmíru pikantní, a proto páni
louta jasně a neprohlášený vynález
vynález obřadů pro jeho pikantnost vo-
mi rádi kupují. Cílně pozorovat a se-
řadit, jest to. Elektrické sa-
středěním (do pota jso, zástou-li se
pouze předem)

M. SWOBODA, Videa II. Hřbitovské 15-240.



Kočáry

**J. Vodíčka v Praze Václavské
nám. č. 11 n.**

Tamtéž jsou levně na prodej ojeté landauery a batard.
Automobilové karoserie. Opravy rychle a levně!

všeho druhu v dokon-
além provedení, vlastní
výroby a se zárukou má-
stále na skladě ve vol-
ném výběru

Pravá francovka (koňak)



a pověstího, francouzské koňak
lze vřelostí a suchý, světlý, světlý
dávka a jeho vřelostí, světlý
a poměry pravostiho, proti duš, or-
dona, přelomí vlnu, vřelostího,
čistot v dušce, a v. lout. 60 Kč,
lahve v. 120 v návlnou k použití
Starý koňak, k odpočinu
rekan a vřelostího, třetina lahve
otní vřelostího a vřelostího, lahve
v. 120, a lout v vřelostího
Benedikt Hori
nejlepšího vřelostího na vřelostího
Bálie vřelostího vřelostího vřelostího



375-3

**J. NOVOTNY
továrník střelné zbraně
v PRAZE.**

Skladiště v Ovocné ulici číslo 763-11. mezi
Přikopy a Ferdinandovské třídy; továrna na
Poličce číslo 1064-11.)

odporuje P. T. milovníkům střelby svůj bojné zá-
sobný sklad nejnovějších zbraní, nábojů a náčiní
v nejlevnější ceně, pod úplným záručením.



Vánoční dárky!!!

Zvláštnosti:
Velocipеды
pro hochy a děvčátka, nej-
novější vzory pro dospěle-
ze cenu tovární.

Šicí stroje

s přiležitou zárukou od 24 z
počinaje u 562
A. LEVINTERA,
Praha, Spálená ul. č. 59 n.



**Automobile. PALEČEN
Karlin**



